

העולם הזה

בגליון זה:
אם תכרוז מחר מלחמה...
חשבך ענק של 350 שאלות

המחיר
75
פרוטה

למס. 664 / שנה 13 / כ"ח תמוז תשי" / 13.7.1950

השבועון המצוי
לאינפורמציה

יוקי אינו סיני, קוראי או מאנצ'ורי. הוא נולד בעדן, ושמו בישראל יעקב מנחם — בן 32, אח לארבעה אחים ולחמש אחיות (האם קיבלה את אחד מפרסידילודה של בן-גוריון). נשוי ל־אשה ילידת ריגה זאב לדניאל בן 47. בני הארץ הכירוהו כאלוף-התאגדות (משקל זבוב). אחרי כן שרת ב"אנסא" של הצבא הבריטי. בימי מלחמת העצמאות שרת כקצין-חוקר במחנה שבויים. למשרה זו הגיע בלי ויטאמין פ, הודות לדיעתו את השפה הערבית, האנגלית, הגרמנית, היהודית, והצרפתית. לעומת זאת אין הוא יודע סינית ומאלאית. את מקצועו למד במצריים. לדעתו זהו אחד המקצועות הקשים ביותר — הוא מצריך התמצאות במדע הרפואה, במכניקה, בהיפנוזה, בפסיכולוגיה — מלבד אמנות הביצוע. ההצגה האחרונה עליו ביותר: האשה הצפה באויר. אלא שבניתיים צף יוקי עצמו באויר הודות לקסמי העיריה (ראה עמודים 10-11).

לקוראינו

מה יקרה אם מחר תפרוץ מלחמה? כל אחד מאתנו שואל את עצמו שאלה זו — למי יש אימץ-הלב הדרוש כדי להמשיך במחשבה עד הסוף? ובכל זאת חובה היא לנו לנתח בהגיון קר את התפתחות המאורעות למחרת פרוץ המלחמה — כפי שעושה זאת אורי אבנר, במאמרו בגליון זה, שימריץ רבים לראות את בעיותינו הקטנות באור חדש. התקרבות סכנת המלחמה מעמיקה בהכרח את התעניותנו בארצות השכנות, אשר התנהגותן תקבע במישרין את גורלנו. אחרי הדו"ח של הכתב המיוחד מביאדאר ("העולם הזה" 661) ומאנקארה ("העולם הזה" 658) מוסר עתה סופרנו המשוטט דו"ח מאלף על "שכנתנו" מעבר לים — יחן-לחובבי התשבץ הכנו הפעם אפתעה: תשבץ, אשר נדמה לנו כי לא היה עוד כדוגמתו בארץ. זוהי "נקמתו" של עורך מדור התשבץ בחובבים המצפים אותו מדי שבוע במאות רבות של מכתבים — פתרונות, הצעות, הערות ותלונות. הדרך להפיר את המיזמה — להמציא לו השבוע מספר כפיל של פתרונות. נאלצים אנו לאכזב את הקוראים המבקשים לדעת מספרים על עליית תפוצתו. התפוצה לא עלתה מזה שבועיים — מחוסר ניר. במקום זה יש לנו סימן אחר לעליה המתמדת של העתון — השעה בה אוזלים הטפסים ברוב הקיוסקים. במקומות אחרים אולו גליונות השבוע האחרון עוד ביום ה' בערב. (אגב, מפעל המנויים עודו נמשך במלוא הקצב, והקוראים ה' כבועים עודם יכולים להבטיח לעצמם את קבלת העתון בדרך זו.)

מכתבים

ארוכה ומיותרת וגוררת הוצאות גדולות שיללו להוציאן על ציוד צבאי חשוב יותר. אך לדעתי כל בת חייבת לעבור תקופת-אמונים של שלושה חודשים לפחות. **דני אטיאש**, ירושלים.

זאת מסכים גם בעל המאמר.

הגיוס מוצדק ומועיל. בצבא חיה החיילת חיי חברה, ואינה סגורה ומסור גרת ב'ד' אמות חוג קרוביה הצר. היא מכירה אנשים רבים, ועתידה לרכוש לעצמה ידידים רבים ונאמנים.

ריכסמה זחבה יזוביצקי, צ.ה.ל. שמא יש לכך דרכים זוגות יותר למשלס המסים?

עני השער

אם אתם חושבים שתמונת בחירה מושכת לקוחות, אנא דאגו גם לנו, הבנות, ומדי פעם צלמו גם בחור נאה. **רות כהן**, הרצליה.

מה דעתך על יוקי?

מדוע זה השבוע התמשי ברציפות מופיעה בשער תמונה של "המין הח' לש"? האם אתם חושבים שלא הייתי מצטלם בשער? הראו דם ועשו ספורט.

חנניה גיפשטיין, ראשון-לציון. שלח תמונה ונראה.

האם גיוס הבנות מיותר? זו הפעם הראשונה וכינו לקרוא מאמר ריאליסטי וקולע על גיוס הבנות ("העולם הזה" 662). אנו שמחות לדעת שישנו אדם המביין את מצבנו ומעז להוקיע את האמת ברבים. תודתנו ה' נאמנה נתונה לכפ.

קבוצת חיילות, צ.ה.ל. (השמות במערכת)

אני גברנית ממדרגה ראשונה, ובכל זאת לבשתי חאקי שנתיים. גם תסרוקת החיילות אינה טראגדיה. התסרוקת המ' דרנית ביותר (כל אחת תוכל למצוא לה דוגמאות ביוזרנלים) היא בין כך קצרה. **רות גורדשטיין**, תל-אביב.

סוף סוף נמצא עתונאי אמיץ שגולל את הפרשה הכאובה הזאת מחדש. ה' מציאות מוכיחה שחוק גיוס הבנות אינו מציאותי. כל צעירה מוכנה לשרת שנה אחת בהתלהבות — מדוע יש לכלוא אותן במשך שנתיים לשם לימוד טפל? **ד"ר דבורה ד. פ.**, ירושלים.

הבנו לאורי אבנר על מאמרו על גיוס הבנות. על הבנות ללכת אחרי הבנים לכל מקום, ולא רק ל"פילץ" ול"גיתיים". עליהן לדעת להשתמש בנשק ולא רק לחלום להיות פקידות במטכ"ל.

ישראל ריקמן, תל-אביב. מסכים אני לדבריו של אורי אבנר שהעסקת הבנות במשך שנתיים היא

אלכסנדר מוקדון

צוה על חליו לנלח את זקנם לבל יאחז בס האויב בעת הקרב ויתיו ראשם.

כיום זה מיותר — כיום קיים "יצהר"

כל המתגלח במסחה החדשה והמשופרת של "יצהר", נהנה מנלוח יותר קל ונעים.

סבון ומסחת גלוח יצהר

תמיץ נוח ספת "שילוח" כרדייז מודל שנת 1950

כרדייז בלינה

של שלטוקס

מגן על בריאות ילדיך מפני מחלות הקיץ

שלטוקס מסמיר באופן מידי ובזבזים יתושים וחרקים אחרים נושאי מחלות. להשיג בכל חנויות הסכרה ובתי-סרקחת ובסוכנויות חבי ישרלי להפצת חיסיקלים בכל הארץ.

פנת היין שלנו

בליל קיץ חם ישבה חבורה על המר' ספת והתחכחה על תקציב המדינה בן 60 מיליון הליי שנתקבל אותו יום בכנסת. — הרי זה — נענה אחד — כ"60 ליי בממוצע לגפש. משמע שמש' פחתי בת 5 הנפשות "תורמת" 300 ליי בשנה לתקציב. — אך אין אתה מעשן כלל — נענה חברו — וע"כ חלקן קטן יותר מחלקי ב"החזקת" המדינה, הויכוח נמשך עד אחר הצות וכי סופו סיכם זקן החבורה, חסיד מובהק של יין "כרמל מזרחי":

צאו וראו באיזו מידה יודעת המז' שלה גם בעת מצוקה וצנע להעריך את חשיבותו של היין לבריאות האדם. הרי היין הוא מצרך שלא חלה בו יד התקציב ושום מכס נוסף לא פגע בו...

הארץ המדולדלת. אשר כל גבר ששי בה חייל. וכל משפחה ששית - פליטה. חיה על קופסאות השימורים והתותחים של מארשאל...

הם בבוא כדי לבטח את הארץ מפני הקומוניסטים, ולשם כך חייבים היו גם לראו לאספקת האוכלוסיה. לכן חיפשו (ומצאו) דרכים לפיתוח אוצי רותיה הטבעיים של הארץ. הם הביאו מכונות חקלאיות ומזריקים מנוסים, ועתה, הפכו אלפי קילומטרים מרום בעים למקור חשוב באספקת מוונות עצמית ליוון, ומספקים את רוב הצור כח יוון בארזו. האדמות הללו מתאימות במיוחד לגידול זה מאחר שהן נמצאות לאורך נהרים ונחלים היורז דים מן המעינות הרבים שבהם.

באתונה עצמה אין יודעים על כך. הכול עסוקים בפוליטיקה. מי שאינו בעד הממשלה, נגדה. אין אנשים העומז דים מן הצד, זהו נושא חשוב מדי. בבתי הקפה, ובמלונים המפוראים, כמעט אינן יכול לשמוע יוונית. כאן שולטת השפה האנגלית. יחד עם הדרי לרים באו גם "מומחים". מומחים לכל המחלות של יוון: מי שדואג לאימון הצבא, ומי שדואג לחלוקת המזון, וגם המומחה לעניני תעמולה אינו חסר. פלאקאטים אמריקאים מוצגים לרוב בחי לונות הראווה של העיר.

במתק נסיעה של חצי שעה מה עיה, בצל הר פנטליקון, או על שפת הים בגליפאדא, מרוכזים רוב בתי מגורים של היועצים האמריקאים. לשם הוונמתי גם אני לבלות סוף-שבוע.

זה היה עולם שונה לחלוטין מזה שהכרתי בעיר עצמה. בתים נאים, גיי נות נוי והעיקר - אוכל. מנין מטעי מים אלה ביוון הרעבה? פשוט מאוד: לאמריקאים יש חנויות מיוחדות, המ קבלות את הספקתן ישר מארצות הברית. כאן אין רמו שיכול להזכיר את ה"פאידופוליס", ערי הילדים, שבהן חיים יתומים צעירים על לחם חסד.

חוויה עמוקה היתה לי בקורי במחנה פליטים ליד העירה למיה. לרגע קט חשבתי כי אני נמצא בארץ, כה רב היה הדמיון בין מחנה זה לבין תריסר מחנות העולים הפזורים על פני ישראל היום. צריפיתח של הצבא הבריטי, וב כל חדר גרות שלש או ארבע משפחות אהלים צבאיים גדולים, ובהם דחוסים בני אדם ומטלטלים הדלים.

משם נסעתי לאי פלוספ, מעבר תעלת קוריינה, שתוקנה רק בשנת 1948, לאחר התבלה שהגרמנים חיבלו בה לפני ערבם את יוון, ב-1944. שם אכלתי במסעדת הלנה היפה. בעל המסעדה הראה לי בגאווה את ספר האורחים, בציניו את חתימותיהם של גרינג, גבלס והימלר - אנשים חשובים לשעבר.

עונה בלית קריצת-עין רבת משמעות. מאז קבלו האמריקאים את האחריות ליוון לידיהם, מגיע זום בלתי פוסק של ציוד צבאי ומזון. (תכנית מאר-שאל). מאות מליוני דולארים זורמים לארץ העניה, המוקות דמיה והמורעבת. מה שלא הספיקו הנאצים להחרוב, החי ריבו היוונים עצמם.

יוון סובלת לא רק מצרות מלחמה, אלא מדלות יסודית. זוהי ארץ הררית, ששיטות עיבוד אדמותיה וסחף הגר שמים והרוחות חשפו את צלעות ההרים. בכפרים רבים, אין האיכרים יכיר לים להפיק אף את צרכיהם החיוניים ביותר, אם כי כולם - מוקן עד נער, וגם הנשים - עובדים עבודת פרך. הם זקוקים לסעד האמריקאי, הניתן להם בצורת חלב משומר או הק צבות קמח.

אולם אותם גשמים ורוח ששחפו את אדמת ההרים, ריכזו אותה למרגלותיהם. במרצות אלפי השנים, נהנו שטחים נרחבים של אדמה דשנה במקומות שם היה ים. אך אדמות אלו אינן מנוצלות. בגלל חוסר הידיעה הטכנית הדרושה, כי האכרים רגילים לחיות בהריהם ולראות את מקורות חיהם מדולדלים. הם הסתפקו במעט קמח שקנו מן העיר ובתוצרת עזיהם. עד שלפני שנתיים באו האמריקאים.

קצינים בריטיים מאמנים את המוניסים היוונים ההתמלות מאימת על השמאל

(מיוחד ל"העולם הזה")
"לוא הייתי אני ראש הממשלה..." המדבר הוא יאני אנדרולאקיס צעיר משופם, בן 26, לבוש מכנסי צמר כחור לים, שפעם ודאי היוו חלק מחליפת ערב אלגנטית, וחולצה צבאית אנגלית שנסארה לו משרותו הצבאי. כי ליאני יש עבר צבאי גדול.

בן 17, הצטרף לצבא היווני המלכותי בימי הפלישה האיטלקית לארצו. הוא הסמיק לטעום את טעם הנצחון על האיטלקים והמפלה מידי הנאצים. לאחר כיבוש יוון, הצליח לברוח למצרים עם כמה מחבריו, ושם שוב הוכי נס לשורות הצבא היווני המלכותי.

לאחר שנתיים של שרות באפריקה, התלהב לרעיון הקומוניסטי, נמנה עם "הבריגדה הקדושה" כמדבר מצרים המערבי, שהתמרה בממשלה היוונית הגולה. לאחר שהוכרחה הבריגדה ה"קומוניסטית" המתמרדת להכנע מחמת הרעב, נאסרו מנהיגיה והפרשה נשכחה. עם שחרור יוון, הוחזר יאני - עודו בצבא הוד מלכותו היווני - לארץ מולדתו. זה היה בשנת 1945.

הארץ היתה אז תנונה במאבק קשה בין הקומוניסטים שרכשו להם כוח בלוחמים, בציד, ובהאדת הקהל - בזמן המלחמה נגד הנאצים, ובין ה שלטון המלכותי, שזה עתה חזר מגלותו במצרים. קבוצות פרטיזנים חזקו קות החזיקו בהרים וכבשו עיר אחרי עיר, עד שהגיעו אף לכבוש את מחציתה של אתונה. הבהירה.

יאני מצא כי משפחתו הושמדה, כרעב ובחרב. הוא ערק מהצבא המלכותי, יחד עם רוב אנשי פלוגתו, והצטרף לכוחות הפרטיזנים באזור מקדוניה.

אחרי כמעט שנה בשורות הפרטיזנים, נשבה יאני בכפר אגראס, בהרי מקדוניה.

הוא ציפה למותו, אבל פתאום נקרא מתאו, ונדוד לו כי השנה היא 1947, וכי הממשלה מתגברת. האמי ריקאיים שולחים נשק, אוכל, ציוד, דולרים, ו... יועצים אין ספור. הודיעו לו כי הוא יזכה ביחס טוב מכפי שמיגיע לו. הוד מלכותה, המלכה פרדריקה הואילה לשלוח אותו למקדוניה.

מקדוניו - ("האי הארוך") היא אי סלעי שומם, חסר מים ותושבים שפרדריקה, מלכת היוונים, עשתה איתו לשונה נסיון של רעיון "התעמולה המושיעה". לשם נשלחו חיילים שאהדום לשלטון היתה נתונה בספק כדי לעבור קורס אינטנסיבי נגד הרעיונות הקומוניסטיים. כשהצליח הנסיון, נשלחו לשם שבויים קומוניסטים, בנסי

פלאקאטים שי מרשל בחנויות הראווה באתונה

אם תפרוץ מחר מלחמה...

יגיעו הנה, האנגלו-אמריקאים יסוגו לפחות עד תעלת-סואץ, ומן-הסתם עד לסודאן. התכנון לכך כבר מוכנות זה שנים.

בני פניצות אטומיות

נתמה קטנה (ואולי גדולה): שום צד לא ישתמש במזרח התיכון בפצצות אטומיות. הסיבה פשוטה — אין כאן אף מטרה אחת שכדאי לבזבז עליה פצצה העולה מליונים. (ושתהיה מצויה רק בכמויות קטנות בידי שני הצדדים). גם הנפט והתעלה אינם ראויים לכך. אפשר לעורר כאן שאלה מופשטות: מה היה קורה לולא היו במזרח התיכון בסיסים זרים? אפשר להניח שלוא היה המזרח התיכון כולו מודיע על נייטרליותו המוחלטת ומסוגל לקיים אותה, לא היה כדאי לרוסים להסיח כמה דיביות למערכה צדדית זו. במקרה זה היה המזרח התיכון הופך שטח הפקר (כשבדיה ושוייץ במלחמה האחרונה).

זה, כמובן, פתרון „בלתי-מעשי“, בתנאים הנתונים. תנאי מוקדם לו: מדיניות אחידה לישראל ולארצות-ערב, ופעולה משותפת לסילוק הבסיסים הזרים. כיום המצב הפוך: משחק-מלחמה בין ישראל והערבים ופתיחת האזור כולו לבסיסים זרים. משחק שגם אנתנו וגם הערבים עלולים לשלם עבורו, בבוא היום, מחיר יקר.

בהיעדר אחדות מזרחית-תיכונית אין כל ההכרזות ה„נייטרליות“ של מצרים וישראל אלא פטפוטי-הבל בלבד.

האם נרעב?

אם נתעלם לרגע קט מסכנת ההשתלטות האמריקאית והפלישה הסובייטית — האם נרעב? התשובה: כן.

במלחמה האחרונה היה מצבנו טוב ממצבם של רוב חלקי העולם. הישג זה הושג ע"י מוסד אחד, שאיש מאיתנו אינו מעריך כראוי את פעולתו המכרעת: מרכז-האספקה של המזרח התיכון. היה זה מוסד בריטי בקאהיר, שתיאם את המשק לכל ארצות המזרח התיכון, העביר תוצרת חקלאית סורית לארץ ישראל ותוצרת תעשייתית ארצישראלית לארצות-ערב. אם תפרוץ מחר מלחמה לא יהיה מיסד כזה. להיפך, תהום כלכלית תהיה פעורה בין ישראל וארצות-ערב. (אלא אם כן יכריחו האמריקאים את שני הצדדים לבוא ביחסי מסחר). בהיעדר מסחר חליפין עברי-ערבי יהיה מצבנו קשה מאד. האספקה הנוכחית שלנו מכל קצווי תבל תיפסק במידה רבה. לפני שבוע פנה הרמטכ"ל השוייצרי לאורחי ארצו בדרישה שיאגרו מזון בביתם. אצלנו אגירה זו אינה אפשרית — בגלל חוסר דביונים. יכול לקרות שעם פרוץ המלחמה יהיו מחסנינו ריקים. וזה לא יהיה נעים.

האם אפשר, לפחות, לקדם את פני הרעה הזאת? זה תלוי בממשלה. יש הכרח דחוף לאגור בארץ מחסנים גדולים — בעיקר של סחורות חיוניות (מזון וכו')! ושל סחורות הבאות מארצות שתיעלמנה מן האופק שלנו למחרת פרוץ המלחמה (נייר מפנילנד!) דרוש מלאי-ברזל, בדומה למנה הניתנת לחיילים קרביים, לכל מקרה שלא יבוא.

מאת אורי אבנרי

התפרוץ מחר מלחמה עולמית שלישית? אנו מקוים שלא. ההגיון מחייב שלא — עוד יש לרוסים מה להרחיח במלחמה הקרה, עוד אין האמריקאים מוכנים.

אולם — כשיושבים על חבית של אבק-שריפה, אין בטחון שלא תהי' פוצץ מעצמה. במצב הנוכחי יכולים הענינים להידרדר גם בלי רצון הצדדים. המלחמה עלולה לפרוץ מחר. היא עלולה לפרוץ בכל רגע. האם אנתנו מוכנים לה? האם אנתנו מבהירים לעצמנו מה עלול להתרחש — כאן, אצלנו?

אין נייטרליות!

שאלה ראשונה: הנהיה נייטרללים? התשובה: אין זה מענין איש, איש לא ישאל אותנו. במצב הנוכחי אין ההחלטה בידינו.

במלים פשוטות — מדינת-ישראל אינה יחידה מדינית היכולה אף לחלום על עצמאות כלשהי במלחמה. היא קטנה מדי. נבחר לעצמנו את המאורעות שיתרחשו בה כרח למחרת יום פרוץ המלחמה הכללית:

לגוש המערבי יש בסיסים במזרח התיכון. צבא בריטי בסואץ ובעקבה, חיל-אוויר בריטי ליד בגדאד, „מומחים“ אמריקאים (ומן הסתם גם מטוסים אמריקאים) בתורכיה.

האמריקאים לא יפקירו בסיסים אלה. מיד עם פרוץ המלחמה יקבלו לידיהם בגלוי את הנהלת הענינים בכל הארצות הנמצאות בעורף בסיסיהם. לא חשוב אם ישלוט במדינת ישראל השגריר האמריקאי או מושל צבאי אמריקאי. דיה העובדה שאיש לא ישאל אותנו אם נסכים ואם לא. (אל נשכח: חייב אנו על הנדבות של אזרחים אמריקאים-שאפשר להפסיקן מיד).

הפלישה הסובייטית

הבסיסים האמריקאים במזרח התיכון יהיו איום ישיר על ברית-המו"צ. צעות, ישתמשו בהם כדי להפציץ את הנפט הקווקזי. ברית-המועצות לא תוכל לסבול איום זה. צבאה יפלוש למזרח התיכון.

האם יגנו האמריקאים על המזרח התיכון הגנה צבאית מלאה? התשובה: לא. מדוע? לא כדאי.

ראשית: מפני שזה קשה מדי, יהיה צורך בכוחות יבשתיים חזקים מדי, וברור כבר כיום: לא יהיה לגוש המערבי, בשלב הראשון של המלחמה, עודף בכוחות יבשה.

שנית: אין על מה להגן. הנפט של המזרח התיכון נמצא בתחום המפציצים והראקטות של ברית-המועצות, ולכן לא יהיה ניתן לניצול. הוא הדין לגבי תעלת סואץ. התחבורה האנגלו-אמריקאית תעבור (כמו במלחמה האחרונה) מסביב לאפריקה.

האמריקאים לא יסתלקו בלי קרב. בודאי יתנהל קרב-מאסף שיעכב את הסובייטים חדשים מעטים. אך אדם רציני לא יפקפק בדבר: הרוסים

ועוד בעיה אשר רגילים אצלנו לעבור עליה בשתיקה: האם נהיה במקרה של מלחמה עולמית, עם אחד?

עד כה הוכחנו במצבי חרום, מידה של אחדות לאומית שאין כמעט למעלה ממנה. על אף כל הקטטות בין הגנה, אצ"ל ולחיי היינו מאוחדים ביום הגורלי כשאימה עלינו סכנת הפלישה של רומל, וגם ביום הגורלי עוד יותר כשאימה עלינו הפלישה הערבית. גם חילוקי הדעות הסוערים שלנו ביחס לשיטת המלחמה בכריזיס נגעו רק לצורת המאבק, לקצב של המאבק, אך לא לעצם המאבק ומטרותיו.

בקיפור — היינו מאוחדים כמעט כעם הב-ריטי, מאוחדים הרבה יותר מאשר הצרפתים או האיטלקים במשברים דומים.

האם נהיה גם מאוחדים — מחר?

כאן יש לזכור אמת אחת, שתבדיל את המל-חמה העולמית הבאה (או ליתר דיוק, את המלחמה העולמית הנוכחית) מכל מלחמה שקדמה לה. ביסודה לא תהיה זאת מלחמה בין שתי יחידות גיאוגרפיות. לא תהיה זאת גם מלחמה צבאית בעיקרה.

המלחמה היא מלחמה בין שתי מעצמות רעיוניות עולמיות. המעצמה האמריקאית נמצאת בכל מקום בעולם. מרכזה באמריקה ובבנות-בריתה, אך אורחיה (וחייליה) נמצאים בתורכיה, בגרמניה, בהונגריה ואף בבריית-המועצות עצמה. אורחיה — כל אדם בעולם כולו הרוצה במפלת הקומוניזם. כי כל אדם כזה, בכל מקום בעולם ילחם — אם לא החבלה, התעמולה, ההתנגדות הרעיונית.

הרו בכלי הריגול, בנשק, הרי בכלי הריגול, החבלה, התעמולה, ההתנגדות הרעיונית.

ולעומת זאת: אורחיה וחייליה של המעצמה הקומוניסטית נמצאים לא רק בבריית-המועצות ובדימוקראטיות העממיות, הם נמצאים בכל מקום בעולם — חברי המפלגות הקומוניסטיות, אוהדיהן ושותפיהן. כל אלה מהווים צבא עולם של תעמולה, שליחים, סוכנים.

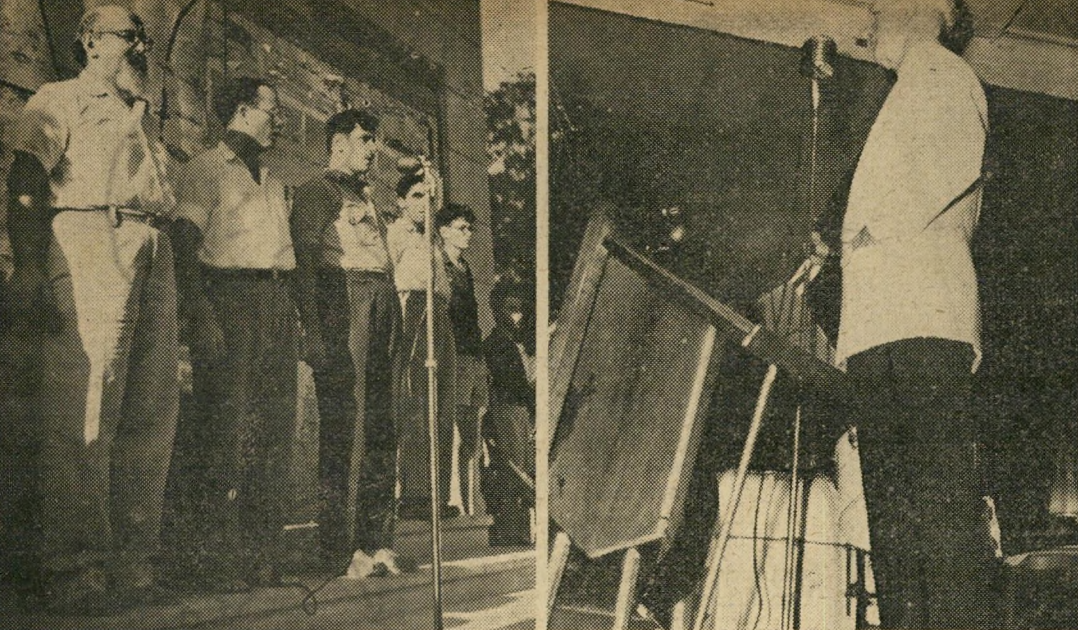
כי המלחמה הנוכחית אינה רק מלחמה. היא מהפכה עולמית (לכאן או לכאן), מחתרת עולמית, התקוממות עולמית, מרוכזת בשני מרכזי העצ-בים — מוסקבה וושינגטון.

מה יקרה אצלנו?

אל נשלה את עצמנו: אותם שני מחנות, אותם שני צבאות, קיימים גם אצלנו.

די ליטול את העתונים ולעבור על הכותרות: בעתון אחד, "מכה צבא העם הקוריאי את הפולשים האמריקאים", בעוד שבעתון שני "מתגונן חיל-הישע האמריקאי מפני פלישת התוקפים הקומוניסטיים", אין אלה טכסיסים מפלגתיים, כבימים עברו. כאן עומדים זה מול זה שני עולמות, שתי אמונות כמעט דתיות.

המצב ברור לגבי המפלגה הקומוניסטית. היא תפעל ככל מפלגה קומו-ניסטית אחרת בעולם.

ג'יימס מקדונלד בנשף העצמאות האמריקאית היום שגריר — מחר מושל? מנהיגי מפ"ם בהפגנה למען קוריאה היום נאומים — מחר פעולה?

אך מה יהיה המצב ביחס למפלגה השניה שיצאה בגלוי לעזרת ברית המועצות במלחמת קוריאה — מפ"ם?

לדוגמא: אם תיכנע ממשלת-ישראל למחרת יום התחלת המלחמה ללחץ המערבי ותאפשר לאמריקאים להשתמש בשטח הישראלי למטרות צבאיות (וכאמור, קשה לראות כיצד תימנע מזאת) — מה תאמר מפ"ם? מה תע-שה מפ"ם?

ודוגמא שניה: אם יקחו האמריקאים את הענינים לידיהם, אין כל ספק שיצו על הממשלה לאסור לא רק את קיום המפלגה הקומוניסטית, אלא גם את קיומה של מפ"ם. מה תאמר ממשלת ישראל? מה תע-שה ממשלת ישראל?

קל יותר לנחש מה יקרה במצב הפוך — אם הרוסים יפלו לארץ. במצב של מלחמה תהיה בעית הבטחון זאגתה העיקרית. מובן מאליו שיחסלו את כל החשודים באהדה לצד השני. מובן מאליו גם שימסרו את השלטון (או לפחות תפקידים של ביצוע יומיומי) לידי המפלגה הקומוניסטית המקומית. אך מה יהיה יחסם אל מפ"ם?

יחסם של הרוסים למפלגות הדומות למפ"ם בקרב עמי אירופה המזרחית, (ויחסם אל "השומר הצעיר" באותן ארצות) נתון מקום לחשוש פן לא תהיה מפ"ם אהוד עליהם יותר מאשר על יריביהם האמריקאיים.

מה אפשר לעשות?

כל אלה שיקולים אובייקטיביים. הם מחוייבים ע"י חוקי ההגיון הצלול, ואינם כפופים לאהדה לצד זה או אחר. האם יש בהן טעם מעשי? כלומר, האם יכולים אנחנו לעשות משהו כדי לתקן את המצב?

אם באמת תפרוץ מלחמה מחר — לא, לא יהיה לנו כמעט מה לעשות. נוכל לנאום נאומים יפים על נייט-ראליות (כשם שאנחנו עושים עתה) — אלא שזה לא יענין גם זכוב.

נוכל לאגור קצת מוזן — אך הרבה זה לא יעזור. אם לא יכריחו האמרי-קאים (או הרוסים) את הארצית השכ-נות לבוא אתנו ביחסי-חליפין ולה-קים שוב מרכז-אספקה משותף -- לא יעזור המחסן אלא לזמן קצר.

ואילו לגבי המצב הפנימי — קשה להניח שאוהדי ברית-המועצות ואוהדי אמריקה במדינה ישלימו ביניהם. ובכל זאת אין אלה שיקולים עקרים. כדאי להרהר בהם. שהרי מתקבל על הדעת שהמלחמה הבלתי-נמנעת לא תפ-רוץ מחר, וגם לא בעוד שנה, אלא ב-1952, ב-1953, ואולי ב-1955.

ואם ירצה הגורל ותינתן לנו שהות — מוטב שנציל אותה. מוטב שנתכונן ליום, כי יבוא. מוטב שנכונן את כל מדיניות-החוק שלנו, את כל מדיניותנו הכלכלית, את כל מערכתנו הפנימית למען נבטיח בכל זאת את נייטראליותו של המורח התיכון ואת אחדותנו הפנימית (ככל האפשר), ולמען לא נגזוע ברעב.

מה גורם לריבוי הגטין?

מאת שלום כהן

בתשעת החודשים האחרונים רשמו 730 איש ואשה מבני 18 ועד בני 62 את שמותיהם ברשימת מבקשי הגטין במשרדי בית-הדין של הרבנות בתל-אביב. בממוצע נרשם ברשימה זו זוג אחד בכל שעת עבודה במשרדי בית-הדין.

הילדים — גורם מונע

גט זה, בין שהוא ניתן בקלות, באר-פן כמעט אוטומטי, ובין שהוא בא כפסק דין בתום משפט ארוך ומכאיב, מי הם הבאים לבקשו? מה מניע גבר ואשה אשר חיו יחד שנים להפרד?

במקרה זה, כמו בכל מקרה אחר, יכולים המספרים הסטטיסטיים היבשים לספק תשובה ברורה ומקיפה. נבחן קודם כל את הגורם הראשון בחשיבותו בחיי משפחה — הילדים.

מתוך סך הכל של הגטין, אשר אושרו, 72% הם המשפחות בלי ילד-ים, 16% למשפחות עם ילד אחד, 11.8% למשפחות עם 2 ילדים, ורק שתי משפחות מתוך כל אלה היו להן יותר משני ילדים בעת הגירושין.

מכאן המסקנה הברורה כי הילד הוא גורם חזק מאוד בשמירה על של-מות המשפחה. אין זה אומר כי זהו גורם המחזק את חיי הנישואים, אולם זהו הגורם המונע החזק ביותר, כאשר נמתחים היחסים בין בעל ואש-תו.

אין נישאים בקלות-דעת

יש המבקשים לערוך השוואה בשטח זה בין המצב בארץ ובין ארצות אחרות, אולם תנאי החיים המיוחדים במדינה, אינם מאפשרים כל השוואה הוגנת. אם מגיע, למשל, אחוז הגטין בארצות ה-בית 60% על כל 100 התנוות, ואצ-ינו רק 22, אין הדבר יכול לקבוע מאי-

יש הבאים בזוגות, בעל ואשה, משר-חיים יחד בנימה שקטה וידידותית, דומים בכל לאיזה זוג המבקר במש-רד ממשלתי לשם קבלת רשיון יביא או כדי לשלם מס מותרות על מתנה שנת-קבלה מחוץ-לארץ. הם פוגים ללשכת המודיעין, וכנהוג במשפחה הגונה, הבעל ניגש לאשבו ומבקש טופס בקשה ל... גט. הם הגיעו למסקנה כי מוטב לשי-ניהם לשים קץ לחייהם המשותפים.

הם ממלאים את הטופס ללא כל התרגשות מיוחדת. הטופס הוא ככל סו-ר פס אחר שהאזרח נקל בו בדרכו במ-דינה: שם הבעל והאשה, גילם, תאריך הנישואין, שמות הילדים (אם יש), זה הכל.

הם מוסרים את הטופס לפקיד המ-מונה, הבקשה מקבלת מספר סידורי, נפתח תיק, והכל יהי בסדר, הדבר יעבור ללא כל תקלה או הפניה. כאשר יגיע תורו יבוא הזוג לפני בית הדין, ואחר שיחה קצרה, ייצאו שנים, אדין ונברת, אבל לא אשה ובעלה.

יש ובה האיש או האשה לבדם. הצד השני אינו מסכים לגירושין. במק-רה זה יש צורך במשפט ארוך. הב-על והאשה יטיחו אשמות הדדיות וית-גוננו. והרבנים ישתדלו לפייס ולשכנע.

המחזה היומיומי -- בפני בית הדין הרבני ברחוב יבנה בתל-אביב מופיע חייל ומבקש גט מאשתו. 62% אחוז מכל המתגרשים בשנה האחרונה היו חיילים או חיילים משוחררים שחזרו ומצאו כי התרחקו מנשותיהם.

שרותם הצבאי. אולם לא כולם יכלו לתפוס את חוט חייהם ולחברו שוב. מהם מצאו כי נשיהם בגדו בהם, ויש גם שידעו זאת מקודם, אולם בחשדם שאולי לא יחזרו מהחזית רצו למנוע שעורריות. אחרים, והם רוב המקרים, מצאו כי שוב אין הם יכולים למצוא שפה משותפת עם נשיהם שנשארו כעיר.

62% מכל המגורשים במשך החד-שים האחרונים הם חיילים משוחררים.

מתוך אלה, שיעור "נישואי-המלחמה" הוא דווקא נמוך, מעניין הוא, כי בניגוד לשאר ארצות תבל, הצליחו רוב החתו-נות של ימי המלחמה בין חיילים ואז-רחיות. הסיבה לכך פשוטה. חיילי אר-צות אחרות במלחמת העולם ידעו כי הם עלולים להישלח מבתיהם למרחקים ולזמן ארוך. רובם נשאו נשים מתוך להט הרגע (או המשקאות). בדעתם מראש כי לא יוכלו לקיים חיי משפחה תקינים, ולא היה איכפת להם מה יכו-לות להיות תוצאות חתונות אלו בעת-הרחוק. הם היו אנשי היום, "באיב היום, הולכים מחר". אולם אצלנו לא היה לותם החזית הנידחת ביותר רחוק יותר מביתו מכמה שעות נסיעה. הוא התחתן, ובמשך כל הזמן המשיך לחי-יות חיי נשואין במדה מסוימת. לכן הקפיד בבחירתו, ושוב התחשב בבצית הבעיות — שיכון.

גטין בקרב העוים

יש סברה כאילו רבוי הגטים בא בעקבות העליה ההמונית. יתכן כי גם לעליה יש חלק ברבוי זה, אולם המס-פרים מוכיחים ללא כל ספק כי משפ-חות נהרסות לא עם בואן ארצה, אלא לאחר נסיון (עיקש בדרך כלל) להכות שרשים ולהשתקע בארץ. והנה טבלת גירושין לפי זמן ההתגוררות בארץ:

- 18% — הבעל פחות משלש שנים בארץ.
- 24% — האשה פחות משלש שנים בארץ.
- 32% — שניהם פחות משלש שנים בארץ.
- 23% — בין 5 — 3 שנים בארץ.
- 13% — יותר מחמש שנים, או ילדי הארץ.

מכאן, שלבעיה יש גם צד כלכלי. מרבית ארצות מצב מקובל הוא כי הב-

מה על חיי המשפחה אצלנו בהשוואה לארצות הברית.

כל אדם הספיק כבר לראות בסרטים ולקרוא בעתונים, שהחתונה בארצות-הברית, היא כמעט דבר של מה בכך. ואילו אצלנו... איה הזוג אשר חשב על נישואין בקלות דעת? איה הבחור אשר התחתן מבלי שה"הכנות" יארכו חודשים, ולפעמים שנים? כי לא כל ילד בן 17 או 18 יכול להשיג חדר או דירה, ויש לזוג זמן רב לחשוב על נישואין ולשקול ולבחון את כל המע-לות והמגרעות — לא מפני אופיו הזהיר של הנוער הישראלי, אלא בגלל סיבות "טכניות".

ואם משבר הדיור הנו גורם בעל השפעה על ההחלטה להנשא, הריהו לא פחות חשוב במניעת גטים. כי נוסף לכל הבעיות האחרות, חייב אחד מבני-הזוג לדאוג למעון חדש. והרי היום בישראל עושים יותר מאשר להשלים עם כיווג אם הדבר נוגע בחדר או דירה.

בעית הדיור גורמת לגירושין

יש גם צד שני לבעית הדיור: בית הוא מקום הצריך לטפח את החיים המש-פחתיים. להיות לא רק מקום של לינה ואוכל אלא גם של בילוי וגילוי חמי-מות ויחסים כנים. במקום זה, הורסת הצפיפות והדוחק את יסודות החיים המשפחתיים. לשם בילוי יוצאים בני המשפחה, יחד או לחוד, למקומות צבו-ריים רועשים. ובמקום בית המשפחה, נהפכים בתי הקפה והשעשועים למרכז החיים.

מה גרם רבוי הגטין?

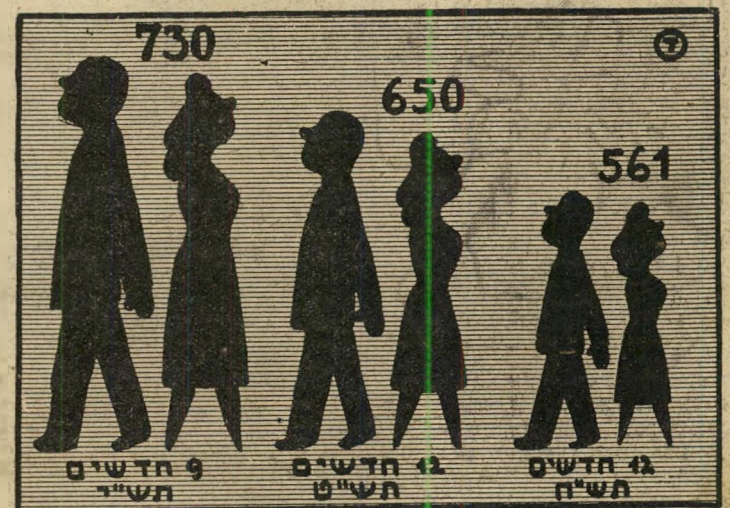
משך השנה האחרונה עלה מספר הגטים כמעט ב-50% לעומת השנה של-פניה. מה גרם לעליה פתאומית זו? ריבוי האוכלוסין? התרופפות פתע של המוסר? הקשים החברתיים והי-כלכליים בהם מתלבטת הארץ?

התשובה היא מיווג של כל הגורמים הללו ועוד אחד חשוב. משך השנה הזאת חזרו ראשוני המשוחררים של צבא-ההגנה לבתיהם. הרבה מהם היו נשיר-אים. הם חזרו לנשיהם אחרי שנעדרו שנתיים, במשך תקופה זאת עברו וראו הרבה. הם קנו להם השקפות חדשות, ערכים חדשים.

הרוב חזר למסלול הדאגה הכלכלית למשפחה, למעגל חייהם שהופסק ע"י

"הגיל הממוכן" בחיי הנישואין — 40 לגברים, 25 לנשים.

העקומה המראה את התגברות נחשול הגטין — הרבנות נאלצה לפתוח בית-דין שני בתל-אביב.

חנוכי, והאב הוא החייב לספק את התמיכה הכספית.

ואשר לאשה הגרושה, אין זה סוד כי בחוגים מסוימים מביטים עדיין עליה כעל אדם סגום.

הקיבוץ הצליח במידה מסוימת ליתור את בעיית הגירושין. שם חיי זוג אינם נתונים לכל שיקולים כלכליים או חמריים. ילד אינו חובה של כל פרט שהוא, אלא של הכלל. ובעיית השיכון אינה גורם משפיע. וזוהי עוד תופעה אופיינית לארץ: בעוד שברוב ארצות תבל הכפר הוא מרכז הרכילות ופיגור חברתי, הכיר אצלנו הקיבוץ בעקרון כי אם גם הוא פתרון מקובל ויעיל לתסי בוכת חברתית, הרי שאין לכבול את המתגרשים לתוצאות מעשיהם.

ובעקרון זוהי חייבת עוד החברה בכללה להכיר, כי כדברי ההוגה: "לא אתחתן עד אשר אדע שאוכל להתגרש בנקל".

"הגיל המסוכן"

בחיי הנישואים יש "גיל מסוכן" או יותר נכון — תקיפה מסוכנת. בעוד שבארצות אמריקה הצפונית ואירופה ה- מערבית מגיע אחוז הגטמים בשנת הנישואין הראשונה ליותר משישים ושנים לכל מאה גטים, אין האחוז עולה אצלנו על 24, ובמשך 5 שנות הנישואין הראשונות — 29%. אולם איהתאמה מטרימונאלית יכולה גם להתגלות מאוחר מאד בחיים. מתוך הגטמים שניתנו, 16% אחוז הם לזוגות אשר היו נישואים למעלה משלוש עשרה שנה.

בעיית היקדים

כאשר נפרד זוג, נקודת המחלוקת הרצינית ביותר היא בדרך כלל שמירת הילדים. אם הם בגיל נמוך, נמסרים הם בדרך כלל לאמם, או אם אין היא יכולה לספק בהם כראוי, למעון או למוסד

"אבי מכר אותי לאיש זקן, שהיה חברו מילדותו. כאן ראיתי שאני יכולה לעבוד ולחיות כאשה חפשייה. לכן בקשתי גט מבעלי וקבלתי אותו. זה לא יזיק לי. יש לו שתי נשים אחרות. אני עובדת ובקרוב אתחתן עם בחור מודרני." — זהו סיפורו של מסעודה, בת תימן, וזהו גם אחד מסימני האמנציפציה של נשי עדות המזרח. בעדה התימנית התהליך איטי וחלש. בעדות אחרות הוא יותר תקיף ובלוט.

חלוקת הגימיון

- משפחות אשכנזיות — 64%
- משפחות ספרדיות — 20%
- משפחות תימניות — 8%
- משפחות מעורבות — 8%

אגב, כדאי לשים לב למספר ה- אחרון. הוא מוכיח ש"נשואי-תערובת" בין עדות אינם פחות יציבים מאשר נשואים אחרים.

על עובד ומפרנס את המשפחה, אולם כאן מתערער עקרון זה, ביחוד אם אין שכר העבודה אשר העולה יכול להשיגו מספיק לחיים הגונים ונוחים. וכאשר האשה עובדת אף היא, אין זה אלא תהליך טבעי, משותף לכל העולם, כי היא נעשית סובלנית פחות, ותקפנית יותר.

"מדוע חייבת אני להשמע לכל דרישותיו של בעלי?" שאלה בתיה מ. עולה שהגיעה מיוגוסלביה לפני שנתיים, והתגרשה מבעלה, "מדוע לא אעשה גם אני כרצוני? אם אני עובדת ונושאת את חלקי בהוצאות לא אסביר "בעל בית" אצלי!"

ואילו אשה אחרת, מבנות תימן, ש' עלתה רק לפני חדשים מספר והתגרשה מבעלה, אותן הטענות בפייה. בתימן לא מקובל (וכמעט בלתי אפשרי) כי אשה תעזוב את בעלה. אולם כאן נוכחות פתאום הנשים הללו כי אין מונע בעין, אם יש להן סיבה מספקת.

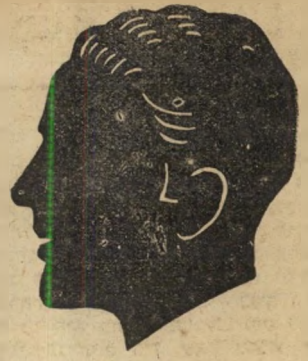
"מקרה" אחד מתוך 730

הוא: ירחמיאל אייזיק, בן 25, מקצוע "לא קבוע". היא: ז'וז'י אייזיק, בת 23, מספלת בילדים. קוראת בספר של אמיל לודוויג בשעה שבעה משוחח בגלגול עם העדים. שניהם מבקשים גט. הסיבה? "איהתאמה באופי". בכל זאת מנסה בית'הדין להחזיר את השלוש ומטיף מוסר לבעל ולאשה העטופה בצעיף שחור (במרכז). בית'הדין מאשר גט רק אחרי נסיון אחרון (ולעתים גם מוצלח) להשלים בין שני הצדדים.

הגט ניתן (מימין). בית'הדין הרבני אינו מוססד לסרב גט כששני הצדדים מבקשים אותו. גם כשצד אחד לבדו תובע גט הוא זוכה לכך. אולם הדבר כרוך בטיודורים חוקיים פורמליים. כשיש לזוג ילדים מסוכנת הבעיה יותר. משמאל: עם אישור הגט יוצאת ז'וז'י את בנין הרבנות ברחוב יבנה בתל אביב בלויית חברה, ששימש עד לאי-ההתאמה. בעלה לשעבר הלך לו לדרכו. מנתה תשא האשה שם אחר

תלתני לג'הר!

השמפו המובהר ללא סבון

מחיר השפופרת: 220 פרי
+ 35 סר' מס מותרות
מחיר הבקבוק: 340 פרי
+ 55 סר' מס מותרות
(כולל 30 פרי סקרון עבור הבקבוק)

חוצה "שמון" חיבה

האחיות לא היו רחמיניות

לכאורה אין זו אלא עוד שביטה על הטבת תנאי העבודה והעלאת השכר, אלא שמבעד להחלטתן האיתנה של 2000 האחיות, שיצאו לשביתה, משתקף שינוי ערכים עקרוני, והוא החלטה בוויכוח ישן על הנושא הקיים לא רק בארצנו: האם האחיות היא מלאך שבא למלא שליחות לשם שמים או בעלת מקצוע ככל המקצועות? וכל אדם, שאינו חי על פי מושגים מופשטים, יסכים לדעה, כי עברו (וכנראה ללא שוב) הימים בהם הנוירה והמתנדבת מלאו את השליחות של טיפול בחולים על חשבון "התשלום הסופי" כשהן מקבלות מדי פעם אי אלה מפרעות על חשבון זה מן השמים.

עול גדול נעשה לאחיות בבתי החור-לים שלנו. תמורת שמונה שעות עבודה ביום ושבע בלילה, עבודה קשה מאד, מקבלת האחיות משכורת זעומה (אחות ראשית, לשם דוגמה, אחראית למחלקה שלמה, בעלת השכלה ונסיון, מקבלת כששים לירות, בה בשעה שעלמה היר דעת לכתוב במכונת כתיבה, משכורת יותר — אם יש לה הפרוטקציה הדרושה למשרה המתאימה). האחיות נעזבו ל"נפשן לא רק על ידי מעבידיהן — ה"ממשלה, העירייה, הדסה, — אלא גם על ידי ההסתדרות. אכן, לא רק האחיות היו ללא רחמים אלא גם המוסדות עצמם. וגרוע מזה: המעבידים לא שערו כלל כי האחיות תעשינה כדבר הזה וביקשו לנצל את הרגע האנושי "כאמצעי מניעה". אולם סבלנותן של האחיות העמלות והמודקנות ללא עת מרוב עמל פגה, וכך החלה השביתה.

הפרשה הזכירה את הסיפור על הי שופט אשר שמע את שני הצדדים ואמר לכל אחד מהם "אתה צודק". אמרה אשת השופט: "כיצד זה השנים צודקים?" ועל כך אמר לה: "נכון, גם את צודקת". מה חטאו ומה אשמו החולים? "אנו מוכנים לערוך שביטת רעב אמר בא כוח החולים (דמות חדשה בציבור, שנוצרה תוך כדי ימים ספורים!) "אלו יכולנו רק לצאת להפגנה". כוונתם הי' תה לטובת האחיות, אך בינתיים, במשך שבוע ימים לא רוחצו רבים מבין הי חולים, לא הוחלפו כלי מטותיהם, לא הוגש להם האוכל ולא כוס מים. "מימי לא ראיתי ולא שמעתי על דבר דומה לזה", אמר הפרופסור מרכוס, המנתח הראשי, שמחלקתו הפכה לגיא הסבל בגלל השביתה. אולם גם הוא, המנתח המפורסם לא האשים את האחיות, ובכל פעם אין למחלקתו כדי לבדוק את חוליו הקשים ו...לטפל בהם במדת היכולת (נסתבר, כי הפרופסור מרכוס יודע ל"הפליא להגיש כוס או סיר לחולים).

לאחר הימים הראשונים של הי שביטה הפכה הסיסמה "ואהבת לרעך כמוך" ללחם חוקם של החולים. אנ שים חלשים וחולים ירדו ממטותיהם כדי לעזור לחלשים מהם, שאינם מסוגלים לרדת. ואולם הדמות הפופולרית ביותר בביהח"ח, "הדסה" בת"א היה אליהו אשכנזי, בן 4, שנכווה בידו ו שוכב מזה 100 יום במחלקה. אליהו זה רץ להביא מים וסיר, רץ להודיע לאחות הראשית על כל מקרה ואפילו לרופא. ואליהו שמח מאד על התפקיד הזה, טרם הרגיש את חשיבותו: הי' חיים לא היו עוד משעממים, והוא היה "הכי חשוב מכל הגדולים".

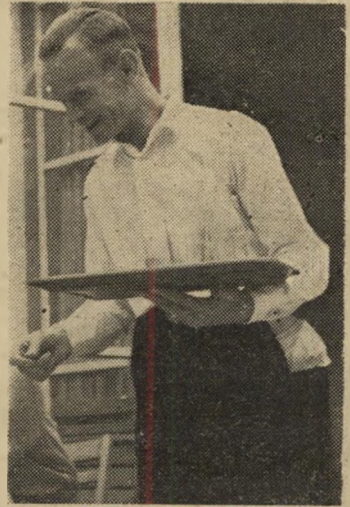
ואותן אחיות שובתות שנודמו ל מחלקות ויכלו לראות את הסבל, עמדו בו, הן לא עשו מלאכה במחירת (ואם כי היו גם כאלה) כי "המטרה מקדשת את האמצעים". האם נפל על ידי שבי' תתן כתם שחור על גבי חלבן המסמל את המקצוע הזה?

המלחמה בשיתוק והמצפון

בשבוע שעבר באו הידיעות המ-

שמחות הראשונות מחזית מחלת שיי תוק הילדים. מסתבר, כי מאז המחצית השנייה של תודש יוני החלה ירידה במ ספרי המקרים, ובמשך 24 ימים רצוי פים לא נרשמו אלא שנים-שלשה מקי רים בממוצע ליום (לעומת 12—15 לפני חודש). אך הוחל להרגיש בהקלה זו לאחר חדשים של סיוט המגפה, ומשרד הבריאות בכבודו ובעצמו פירסם מספ רים מבהילים של קרוב ל-350 מקרים שאירעו ואשר מהם מתו 40 ילד. מה מסתבר? מספרים אלה נוגעים לחודש שעבר, אכן, בה בשעה שהיה מקום להופיע בפני הציבור עם הידיעות הי' שמחות, המרגיעות, המעודדות — רק או גמרו הרופאים לחשב את המספרים של החודש שעבר...

בינתיים הוזמן לארץ מומחה בין לאומי למחלת השיתוק, הוא פרופסור ג'הון פול מאוניברסיטת ייל, כדי שיעי' מוד מקרוב על בעיות המגפה ויתן

הממצר אלפרד מירז מסעדה אינה ניתנת על מגש

עצה לרופאינו. ראה הפרופסור פול את אשר עושים הרופאים בישראל נני המחלה, התבונן בכל, חקר את יומס' פרים ואח"כ ניסן את כל המעוניינים בדבר ואמר להם בערך כך: עשיהם את כל אשר אפשר לעשות, אפילו אינו באמריקה עושים פחות, ואשר לעצם המחלה, הרי שאף אחד מאתנו אינו יודע את מקורה... שואל עתה הציבור: "מה פירוש מומחה בין לאור מי? אם אין איש יודע את סיבת הי' חלואה, ולא יודע אמצעים נגדה, ונגד התפשטותה ולשם הצלת הנגוע, וגם פרופסור פול אינו יודע — מה הטעם לכינוי "מומחה"?... את התשובה לכך אפשר למצוא באחת השאלות שהציג ד"ר מאיר, מנהל משרד הבריאות שלנו לאורח החשוב, כאשר השנים הופיעו בפני המיקרופון ב"קול ישראל". בדור שיח שהתנהל מסביב לביקורו של פרי' פסור פול, שאלו ד"ר מאיר בערך כך: "ומה דעתך על כל אשר עשינו כאן נגד התפשטות המחלה?" ועל כך השיב האורח: "כל מה שאפשר רק לעשות..."

ואשר לקהל הרחב, כדאי היה להי' אוין לסיכומיו של פרופסור פול, בשל הערה אחת בדבריו, שאינה נוגעת בי' מישרין לשיתוק הילדים. הוא אמר: "יש הרבה לעשות ביחס למצב ההיגייני ני במסעדות שלכם", אכן, הפרופסור מאמריקה לא חידש אמנם מאומה.

הממצר מגדל-גד

בימים הקרובים עומד להתחלל הי "גיטו" הערבי של מגדל-גד. רבים שמו עין על הבתים שיתפנו. אולם איש אינו מתפלל לרגע זה בלהט כה רב

כמלצר בלונדי בקפה "פסג" בתל-אביב. העולה החדש אלפרד מילר (הגיע ארצה לפני כמעט שנה) הוא בעל עבר מיוחד במינו. הוא אחד העולים היותר דיים המעטים שלא היו יהודים כלל. בכל זאת לא בא בגנבה, כאחרים. להי' פך, הוא זכה להמלצה רשמית מטעם ההסתדרות הציונית בהונגריה. הסיבה: המלצר אלפרד מילר, הונגרי קאתולי, לשעבר מפקד-גוש בבואפסט בימי הכי' בוש הנאצי, הציל כמה מאות ילדים יהודים ממוות בטוח.

כשבאו הקומוניסטים נמלטו בני-חסרו תו של המלצר-המפקד לארץ-ישראל, ו הוא נשאר עצוב. המשטר לא מצא חן בעיניו. "לא היתה עוד חדוה-חיים", התי' יצב במשרד הסוכנות, הצטייד בחוברת שלמה של המלצות נלהבות, ובא לארץ.

בארץ מצא את הצנע. אולם הגבתו היתה הפוכה מזו של המלצרים המקוריים. חסר מזון? ובכן, דרוש להוכיח שאפשר להכין ארוחה הוגנה גם ממה שיש. רקמו להם המלצר הבלונדי וי' אשתו הטובות ההונגריות, חלום — לפי תוח מסעדה משלהם במגדל-גד כדי לי' הכיח לבעלי המסעדות בארץ "שי' אפשר".

אלא שיחס המוסדות לעולה-החדש אלפרד מילר קריר יותר מאשר יחסם של המוסדות הציונים למפקד-הגוש אלפרד מילר בבואפסט. הדבר נתקל בי' קשיים. לאחריים היו "תפוסים", או "היב' כחו" לאחרים. בינתיים משרת המלצר בעל הפנים האריים את הלקוחות שלו בבית-קפה תל-אביבי, אומר "תודה רבה" בעברית צחה...ומחכה שהבתים הער' ביים במגדל-גד יתפנו בקרוב.

גורדין קולקטיבי

בית המשפט המחוזי בתל אביב עבר לבנינו החדש. במקום אשר בו שכן בעבר מטה ה"סי אי די" בדרך יפית-א' תראה היום את ממלכת החוק והצדק הישראלי על אולמיה ולשכותיה, כשמעל לראשי השופטים מתנוסס סמל המדינה. כל זה נאה והכל יחייבו בלי ספק את השיפורים הללו; לא ישבו עוד שופטים גדולים ונכבדים באולם כשהמים חודרים מבעד לתקרה ומטפי' טפים על ראשיהם... (הכוונה לשופטים המחוזיים, כיון שמעתיהם וכו' באולם ביה"ד המחוזי שופטי השלום ועל פי הנסיון רשאים אנו להניח, כי התיקון נימ בתקרה האומללה ידחו מחוסר תקי' ציב). ולא ישימע עוד בביה"ד פסק דין למאסר עולם לצלילי השיר "עוגה חגה" הבוקעים מגן הילדים אשר בחצר.

אולם אין שינויים ושיפורים אלה באים לתקן את העול הגדול הנעשה לקהל הרחב על ידי הסיפורים הבלתי יעילים של בתי המשפט במדינה. הכוונה לאותם מאות אלפי אנשים המזומנים לבי' המשפט כעדים, כמתלוננים, כמומי' חים ואף כנתבעים. רבבות שעות עבו' זה הולכות לאיבוד בפרוזדורי בתי המי' שפט שלנו. אדם כי יזמן להעיד בתי' המי' שפט לשעה שמונה בבוקר יש והוא נקרא לשופט לא לפני השעה 12 או אחת אחת-צ, אולם יש גם שרק או נאמר לו, כי המשפט נדחה ועליו לי' בוא כעביר חדש או חדשים (כדי... להתנסות שוב).

חוסר ידיים עובדות, חוסר קצב מהיר ומאורגן, (או שמא חוסר תיאום בעי' בודה?) — כל אלה גורמים לתקלות רבות ובתי' המושג "יעילות" לבין המצב הקיים בבתי' המשפט שלנו כיום. רובי' צת תהום עמוקה ומזועזעת.

מאות ערייני' תנועה מוכנים היו לשלם קנסות כפולים ומשולשים ובלבד שלא יועמדו לדין. שהרי אין זאת או-

4. "שנהי מי את, שנהי מה את..."

3. הקוסם מנשיר את הקרקע - נאן יהיה קורארוסם 38

את החרבות עליהן תשכב

כי יהי מקודתך?

ריאת - משוף, דרום... ואז"ם

9. הנה המלא: שתי חרבות חופלו. על חרט אחת שוענת קוריאד ומרחפת נאזיר. רק הקוסם הגדול יודע את הפור...

1. שמור על הנקיון. אז תפור קליפות ושיירי אוכל.
2. הזהר לא לפגוע באנשים או בילדים בעת שהנך עוסק במשחקי ספורט.
3. חמוץ מהקמת רעש מיותר. זכור: שפת חים הוא מקובל לנופש ומרגוע!
4. לפני צאתך להתרחץ בים מרח עור גופך ב"ולוטה" המגינה על עור הגוף ומנעימה את השזוף.

מסתורין בין רמלה ורמאללה

עוד לא הגיע הזמן, שנכלל לגלות כיצד פעלה המשטרה כדי לעצור את עלי בירותי בן ה-22, לשעבר איש רמלה ועתה תושב רמאללה, שעבר את הגבול כדי לבצע, לדברי התביעה, מעשה פשע, ולחזור לרמאללה עם הפרות השדורות ו, התפאר "כסגנון המזרחי" על מעשה הסילוק של שני היהודים, את הסיפור על פגישתו עם עוד שני מסתי (ניגים) עם שני היהודים בשדות שבין רמלה לשרון גולל עלי בנוסה אלף לילה ולילה, בפני האורחים בבית המרזח ברמאללה. האם יכול היה אז, באותו ערב, להעלות על דעתו כי בבוא היום ישב על ספסל הנאשמים במדינה השכנה, כשפרקליט התביעה, א. דינרי, יזכיר לו (בקול שקט וכמעט אדיב) את כל פרטי סיפורו, הוא, וגרוע מזה: את פרטי המעשה המיוחס לו?

במאי אשתקד יצאו יעקב וקסמו והרמן זק, שני עולים חדשים, מתישבי רמלה, את ביתם, ומאו לא חזרו עוד. גופותיהם נמצאו כעבור כמה ימים בכרם בין רמלה ולטרון. כל פרטי החקירה המסובכת שהתנהלה מאז נתגלו כפי הנראה תוך כדי מהלך החקירה המוקדמת (בפני השופט החוקר אבן טוב, רחובות) שהחלה השבוע. אגב, זהו המקרה הראשון בו מסתגן מיובא. לדין בעזון רצח שבוע בשטח הישראלי.

התכשיטים נמצאו-הבעלים המריאו

שבע שעות עמל הקצין קאנר, ראש "השיטור" (שטה שהוכיחה את יערי לותה המלאה במקרה זה) באותו לילה בשבוע שעבר, עד אשר בשעה שלש לפנות בוקר נתגלו תכשיטים שערכם כארבעים אלף דולר, שנעלמו במכונית המכונית חנתה ליד אחד מבתי ה' מלון ברחוב הירקון. קבוצת התיירים, שעצמו להמריאו אותו לילה משדה הת' עיפה בלוד שתו את הקפה שלהם ב' טרם יצאו לדרך, ומזוודותיהם במכונית אשר בחוק. יוצאים להם התיירים (אגב, אנשי המגזר המאוחדת) והנה הם רואים כי נעלמו מהמכונית שלש מזוודות: הגנב הצליח לפתוח שמשא בעזרת מברג, שנשאר במקום.

ידיעה על כך הועברה מיד לטלפון "999" (מספר המוקד של המשטרה) ר' כעבור כמה רגעים הגיעה למקום מכר' נית ניידת עם עוזר-מפקח-מחוזי קאנר בראש.

אולם מיד בהתחלת החקירה הכ' ריזו התיירים כי זמנם קצר ואין בדיע' הם לותר בגלל "אינצידינט זה" על נסיעתם. הם יצאו ללוד, ואילו המשטרה פתחה בחקירה.

הדבר הראשון שנעשה היה בדיקת כל מזווגת שנמצאה אותה שעה ברחובות, מאחר שהיה ברור, כי הגנב לא יכול היה להסתלק עם המזוודות ברגל. בהגיעם למשרד מזווגות "קופל" ברחוב צירינבוסקי נודע לחוקרים כי אמנם הגיע למקום לפני כשעה צעיר, הנראה כתייר, השאיר שלש מזוודות וכעבור כחציית השעה שוב יצא במכונית לבית מלון. עתה היה ברור, כי האדם עשה תמרון כדי לטשטש את עקבותיו, אך יחד עם זה עלה החשד שמא עוזב האיש את הארץ, ונשלחה קבוצת שר' טרים לשדה התעופה בלוד.

בינתיים הספיקו התיירים להמריא והמשטרה לקחה בחשבון את האפשר' רות, כי באותו אירון עצמו, שבו טסים קרבנות הגניבה, נמצא גם הגנב על שלשת המזוודות. עוד מתייעצים החוק' רים אם, "העביר מברק לשדה התעופה הקרוב אשר שם יחנה האוירון כדי שתערך שם בדיקה, כאשר מתל אביב הגיעה הידיעה כי המזוודות נתגלו ב' אחד מבתי המלון והאיש (חייל משוחזר מאנשי מח"ל, נוצרי דני) הספיק להיר' דות במעשהו.

פתחו השוטרים את המזוודות ול' עיניהם התגלה אוצר של תכשיטים ודברי ערך אחרים, שערכם כארבעים אלף דולר. כאמור, לא רצו התיירים לותר על טיסתם, "בגלל האינצידינט", אולם ודאי שמחו מאד כאשר בשה התעופה ברומה חיכתה להם הבשורה הטובה: "מזוודותיכם נמצאו". ומקץ חמשה ימים, עוד בטרם הגיעו התיירים מפריזו לנוו יורק, הועמדו מקסים דירואט בן ה-22 לדין ונידון ל-18 חודשי מאסר. אכן, לא רק הפעו' לה המשטרנית היתה מהירה: גם המש' פט נהג בכירור בזק.

שגיאת כתיב

מאז באה אשה אחת, תושבת תל-אביב, להתלונן במשטרה, כי אדם אל-מוני קיבל ממנה 180 לירות בעבור היתר יציאה ויוזה איטלקית, עבדו חמשה חדשים. כחדשים ארכה החקירה המסועפת מטעם משטרת תל-אביב, ורק בשבוע מסתכמת והולכת החקירה המוקדמת נגד שלשה, הנאשמים ביופני מסמכים רשמיים, אשר, לדברי החוקרים, מצטיינים ברמה מקצועית גבוהה בעולם היופנים, אלא ששגיאה אורטוגרפית אי חת היא אשר "הרגה" את כל התעשייה...

ככל עסק בכל מקום כן גם בפשי' עים ההיצע מתאים עצמו לביקוש. היר' תרי יציאה כמו ויוות, נחשבים בארצנו סחורה טובה, מאחר שקבלתם קשורה בקשיים מרובים והסיכויים לקבלתם הם בדרך כלל קלושים.

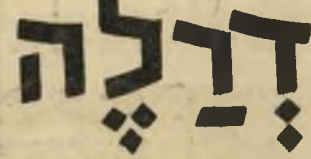
זה התחיל בתלונה שמטרה למשטרה אותה אשה נגד אדם ששמו לא היה ברור לה כלל וכלל, אך היא האמינה לו, מאחר שהוצג בפניה ע"י "אנשים מהמבורה", מסרה לו 180 לירות, והאיש נעלם. בינתיים הגיעה למשטרה עוד תלונה, הפעם מגב, שאף הוא שילם סכום כסף, ואמנם קיבל את היתר הי' ציאה, אך לא את הויוזה של המדינה הזרה המובטחת, ומשום כך התעורר בלבו של המתלונן החשד, שמא מזויף ההיתר (האנשים היו מבטיחים לקבל את המסמכים על ידי "פרוטקציה בקי' ריה"). ואמנם בחקירה ראשונה נתברר הדבר: ההיתר היה מזויף.

וכאן נתגלה גם המפתח. הכתיב של המלה "הקיריה" (באותיות לטי' ניות) הכיל את האות "יוד" (י) במקום (ץ). והוא הכתיב באחת מהשפות: פולנית, הונגרית או נורווגית. מכאן כוונה החקירה אל עבר החוגים של יוצאי פולין והונגריה (יוצאי נור' בגיה מועטים מאד בארצנו). לבסוף הגיעה ידם של החוקרים לאחד מבתי המלון ממרגה שלישיית בת"א, ששם מתגוררים יוצאי הונגריה. בחיפוש ה' ראשון שנערך שם נמצאה באחד החדרים צוודה עם מכסה כפול ובתוכה חותמות.

המצבעה לבעלי טעם ק ש ת מ נ ק ה ו צ ו ב ע ת

רבת הנסיון ושר שנים

מילבנה נגד קשקשים ונשירת שערות

כשסבל הכאבים מחמיר מאד

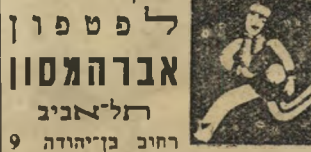

הוא התרופה הנכבדת נתול משקט את הכאבים במידה משביעת רצון. רופאים רבים ממלי' צים על פעולתו המצויינת. נסיון אחד ישכנע אותך.

תקליטים

בשהבן, ברהאס, צייקובסקי סיגפוניות, סונצ'רס וכו' רדיו אוניון רח' דיוניג' 116, תל-אביב

תקליטים לפספון

תל-אביב רחוב בן-יהודה 9

רדיו ש. ליפשמין תל-אביב בן-יהודה 47 בקומה תיקונים • מכינה קניה • חילוף

ההולנדי המעופף! הרי- KLM ROYAL DUTCH AIRLINES

סוכנים כלליים אחים אברהמוף תל-אביב ירושלים חיפה

מאת פוטו ברנר תבקש איך במצלמה להשתמש

בקנותך מצלמה, חלקים, פילמים, סלטות, נייר וכו', עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. סיתוח, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה, סיתוח מיוחד של פילמים סטנים.

(EXTRA FINE GRAIN)

פוטו-ברנר חיפה והחלוק 31 בנת רח' שכידא ט' 4137

פסנתרים מסרמות ידועות - במכחר גדול ופטרמן, ת"א, רח' רש"י 9

פיליפינים: ערוך

בעוד הממשלה האמריקאית יוצאת להגנת קוריאה מפני צבאותיה של ה"צפון" הקומוניסטי המתקדמים במהירות, נשקפת סכנה פנימית למבצר האמריקאי העיקרי בסביבה הדרומית — איי הפיליפינים.

באיים — שהם רפובליקה עצמאית להלכה -- פועלות חבורות של "הוקים" הכפופות להנהגה קומוניסטית. חבורות אלה מטילות את חיתיתן על הארץ כור לה בשדה תעופה אמריקאי כ-50 ק"מ מצפון למנילה (הבירה) היה צורך להגן חיג עוצר לילי אחרי שטרנס סייס נהרגו ע"י ההוקים. אפילו באי קוריגיני דור, שיש לו ערך סמלי רב בעיני כל אמריקאי אחרי הקרב המפורסם נגד היאפאנים, חדרו פרטיזנים אלה למחסן הנשק, פתחו את דלתות הפלדה והריקו לאיטם את כל המחסן.

אחת הסיבות להתגברות הפרטיזנים: הכלכלה הפיליפינית קרובה לפשיטת רגל, וממשלת הנשיא קורינו היא כה מושחתת וחמסנית שהאמריקאים עצמם תובעים ממנה לדאוג יותר לשלום הה"מונים.

מונים: הושלט הסדר

כל שנה נערכת הפילה מיוחדת במסגד הגדול של טוניס ביום ה-15 לצום רמאדן בהשתתפותם של נכבדי המדינה ובראשם הביי של טוניס.

לחגיגת השנה התכוננו תושבי העיר טוניס עוד מראשית החדש. אין זה מאורע דתי בלבד, תהיה זו ההזדמנות להפגנה פוליטית גדולה נגד השליטים הצרפתים הורים — הפרנזי השנוא.

מעצמה אימפריאליסטית אחרת היא תה מניחה לאספסוף להפגין את שני אתו ולצווח את סיסמאותיה הלאומניות. כך נהגו הבריטים במצרים ובעיראק. אם רצו ה"ילידים" להפגין ולהשתולל, היתה ניתנת פקודה לכוחות הבריטיים להשאר במחנותיהם ולא להתערב. למח"רת היו חוזרים העירה, וה"האינצידנט" נשכח.

אך כן פועלים הצרפתים. הם תמיד הצטיינו בעמדתם ה"מעשית" יור-תר, בגישה "ישירה", אם ה"ילידים" רוי צים להפגין נגדם, ימנעו בעדם, אפילו

בכותה. כך נהגו בסוריה, בלבנון ובהודו סיני, עד שאולצו לפנות את הארצות הללו, וכך פעלו בצפון אפריקה, ערש האימפריאליזם הצרפתי.

לכן, כשהתקהל ההמון ברחבה שלפני המסגד הגדול בטוניס, היו כבר מוצבות יחידות הצבא הקולוניאלי הצרפתי -- סנגלים שחורים חמושים ומו"יינים.

הטוניסאים הבינו מיד כי הצרפתים התכוונו ברצינות, כי סנגלים ומוג'ריבים הנם אויבים מושבעים. הסנגלים יצאו ממחנותיהם רק כשהיה צורך, "להשליט סדר", ולא העזו לבקר ברובעים הצרביים אלא בקבוצות גדולות.

בכל זאת המשיך הקהל לצווח את סיסמאות הבונו ולהתפרע, וכאשר הוי פעי הביי ופמליתו, לא ידעה התלהבות הטוניסאים כל גבול. הם החלו מתקיפים את "שומרי החוק והסדר", הללו לא היו זקוקים להמרצה יתרה ממפקדיהם הצרפתיים. הם הטילו פצצות דמע לתוך ההמון, וכשלא הועיל הדבר, פתחו באש מקלעים.

ההמון התפור (מלבד אלה שלא יכלו) ובעיר טוניס הושלט סדר.

צרפת:

הצד השני של המטבע

זוידקוט הוא כפר צרפתי בסביבת דנקורק. שם התנהל קרב קשה ועקשני ני בזמן המפלה הגדולה בשנת 1940, ובו נהרגו למעלה מ-1400 חיילים צרפתיים.

עתה הופיע ספר בשם "סוף-שבוע בזוידקוט". המחבר, רנה מרל, מורה בית-ספר תיכון לפי מקצועו, מתאר בו את החי הקרב שבו השתתף כחייל בחיל הרגלים הצרפתי.

רבים נטלו את הספר לידם, בצפיה לקריאה מעודנת וסנטימנטלית של הירמים ההירואים ההם. אמנם הספר הוא תיאור מדויק של אותם הימים, אולם דוקא בגלל הדיוק הזה, אין הוא מוצא חן בעיני קוראים רבים.

רנה מרל כתב את הספר הזה בסגנון הניאוריאליסטי בהביעו את כל הוועיה האכזריות הסבל והזוהמה של דבר זה הנקרא "מלחמה". כבר בהתי-

כל התעמולה אשר תיעשה למען זוהמה זו, שקוראים לה ספרות..."

הוא שלח מכתבי מחאה לאקדמיה גונקור ולמשרד החיילים המשוחזרים הצרפתי. כתשובה שלח לו מרנה מרל. מחבר הספר צ'ק על סכום 2000 פרנק בשביל עניי הכפר. על גב הצ'ק כתב הסופר: אם יכוך על לחיך הימנית, הושט את לחיך השמאלית.

אך לא היה בכוחה של המחאה זו

מנהיג המורדים הפיליפינים לואי טארוק (שני משמאל) קוראים להם הוקים

לרכך את זעמו של הכומר, הוא החזיר אותה עם התשובה: "לאות הבונו של עניי זוידקוט".

תשובתה של האקדמיה לכל ההמולה הזאת היתה: "אמנם מכל "סוף-שבוע בזוידקוט" ביטויים חפשיים וסצינות אכזריות, אולם — לצערנו — ביטויים וסצינות אלו הם רק בטוי המלחמה עצי-מה".

והתפוצה של הספר, כמוכון, לא סב לה מאומה. אולם בזוידקוט אין קוראים אותו אלא בסתר.

חלת הספר הוא מתאר כיצד חייל צרפתי אחד הורג שני חבריו כשהוא מורכר אותם אונסים בחורה צרפתייה מן הכפר השכן. ואת כל זה הוא כותב במלים מתוך "מילון" של החיילים עצי-מם.

צרפת, בדרך כלל, אינה נדהמת מש"פה "נכה" ביצירות ספרותיות. היא דנה ספר לפי ערכיו האמתיים ולא לפי הצ'קקות שמקיימים בורגנים נדהמים, מרל

קיבל עיבר ספרו את הפרס הצרפתי לספרות, פרס האקדמיה גונקור. אולם הופעת "סוף-שבוע בזוידקוט" לא עברה ללא שערוריה, כאשר הגיע הספר לידיו של בונדו, כומר זוידקוט, ארצן הלה את כל תושבי הכפר וקרוי בני הרוגי הקרב על זוידקוט נגד הפי-צת ספר זה.

"זהו חלול שם גבורינו הקדושים", הוא התרעם. "הסופר הוא גבל המוהם את שם כפרנו, שהיה שדה קטל, שבו התחולל קרב גיבורי. אסור לקנות את הספר הזה. אסור לתת כסף, עם

ארגוטינה: שערוריה

תחנת השידור של בואנוס-אירס נסגרה ליממה אחת ונאסר עליה לערוך תוכניות בהשתתפות הקהל אחרי שערורייה שהיתה לשיחת היום במדינה.

במשך שנתיים ניסה ויקטור ברנדרו, סטודנט למשפטים, לזכות בפרס בתחרות ריווי-הקויו של הרדיו. השבוע האיר לו המזל והוא ידע את התשובה לשאלה המזכה אותו בפרס של 6250 פוזס (280 ל"ש). הקריין הזרין ניצל את ההזדמנות ושאל אותו: "מה תעשה בכסף זה?" ברנדרו ענה: "אתרום את כל הכסף למוסד לעזרה סוציאלית..." פני הקריין קרנו. הקהל חשב שהכוונה למוסד הצדקה של אוהה פרון, אשתו היפה של הדיקטטור הפאשיסטי, אולם ברנדרו המשיך — "של המפלגה הסוציאליסטית שאני חבר בה". הקהל פרץ בתשואות ספונטאניות — והקריין המסך כן פוטר.

החוג להתידדות בלונג ביץ' בארצות הברית הודיע למשטרה כי גנב שהתפרץ לתוך מועדונם הוציא משם רשימה שכללה את שמותיהן, כתובותיהן, גילם, ותמונותיהן של למעלה ממאה נשים. בכסף שהיה במשרד לא נגע.

תחרות מקדי-השפמים 1950 בכריטיניה...התמידח הנכונה

תחרות מלכת-אירופה 1950 בצרפת במקום הנכון...

אזרחי רוסיה, בחלק אחד של האולם, בו מקום מיוחד שהוקצב להם, ישבו כמי אה כושים. טוסקאניני השמיע באותו קונצרט יצירה קצרה על נושאים כור שיים והיצירה זכתה להצלחה רבה, אלא שהכושים לא מחאו כפיים. כאשר סיפרו אחר כך למנצח על כך, הביע את צערו הרב "לא ידעתי כי הם רגישים בנוקדה זו" ומאו הוציא מה פרטוראר את היצירה הזאת.

הכישו בארץ היהודים

הכושי הפוכולרי השני בארצנו (לא חר באנץ', המתוחן מטעם או"מ) הוא עתה דיין דיקסון, המנצח הגמיש, רב הכשרון וההשכלה, שכבש את לבו נו מהרגע הראשון בו נפגשו. דיקסון הוא המנצח הכושי הראשון באמריקה שמקדיש את אמנותו למוסיקה הסימפונית, וידוע כיום כאחד הכשרונות המובהקים בין המנצחים הצעירים. הוא בן 35, ומוזה עשר שנים נמצא הוא בעליה מתמדת: שבעה פרטים מוסיקליים (ביניהם הפרס למנצח הצעיר הטוב ביותר, פרס אוניברסיטת קולומביה) מייסד המכון למוסיקה על שמו הוא מורה לניצוח בכיים בג'וליאדה, מייסד תזמורת הצעירים בניו-יורק ופריו ועוד. פעלתנות כזאת נדירה היא בין המוסיקאים.

שלא כדוגמת מנצחים צעירים אחרים של היום, הנמשכים אחר הסנסציה של הרביציות (לא מעט כדי לעשות

טוסקניני בארץ הכושים

המאורע הגדול של חיי המוסיקה באמריקה השנה היה בלי ספק סיורו של טוסקאניני עם תזמורת הג'ובני. סיו. מחוץ הארץ לחופה, כאשר המנצח הי קשיש ערך בסוף העונה 40 קונצרט בשלשים עיר, במסעו זה של טוסקאניני רואים את המבצע האחרון של גדול

ארטורו טוסקניני החשרת הוא איטלקי.

המנצחים בעולם, כעין "אני מאמין" שלו לעולם, ומשום כך (פן יחמיצו הודמנות העלולה להיות האחרונה...) וקלטו כל היצירות, בלי יוצא מהכלל, שתזמורת ג. בי. סי. (הטובה שבעולם) השמיעה בניצוחו של טוסקאניני בסיוור זה.

"הטיול (מניו יורק ועד לסן פרנציסקו) נערך אחרי התכוננות רבה; טוסקאניני נסע בשני קרונות שהוכנו במיוחד בשבילו (האחד מהם נבנה במיוחד למטרה זו, כי המאסטרו בעל "השגזונות" נוהג לישון רק במטה מסוג מיוחד ובעלת ממדים מסוימים) ומכל מקום היו גם שולחים בדרך איר את הכותנות של המנצח למכבסה איטלית קית ממדרגה שלישית בניו יורק, ששם מכבסים עבורו את הכתנות מזה עשרים שנה (שום דבר אינו יכול לשנות את דעתו של טוסקאניני, כי משהו עוד תחת השמש, זולת אותו איטלקי, מסור גל לנהג את הכותנות בצורה שתשיביע את רצונו).

כמאה וחמשים שרביטים (אף אלה מיוצרים על ידי עושה כלים ושרביטים מסויים, המכיר את דרישותיו של המנצח) הלכו לעזאזל בסיוור זה. כשני שרביטים מושמדים על ידי המנצח בכל חזרה, ואילו היתר — שרביט אחר כל קונצרט — נמכר על ידי מוסדות צדקה במכירות פומביות. למחרת כל קונצרט נערכה בכל עיר מכירה פומבית, ובכמה מקומות הושגו סכומים פאנטאסטיים בעבור "השרביט של אמש".

היה זה מסע גדול של המוסיקה הגדול אל העם — מלבד אותם המוסיקאים, שהטבע העניק להם עור אחר מאשר לבן... בניו-יורק איננו נתקבלה אצל מוכירי של המנצח הטלגרמה היבאה: "גדול צעירי על שלא יכולתי להאזין לקונצרט שלך בתיאטרון, פורקסי, וזה משום שאני כושי והכניסה לתיאטרון אסורה עלי. אני תקוה, כי יבוא יום ויוכלו כל האנשים, בלי הבדל גזע, להאזין למוסיקה באותו תיאטרון". כדי למנוע זעזוע דסתירו את המברק מהמנצח (פורסם אחי"כ בניו יורק טיימס). בעיר אחרת אירע אינצידנט אחר על

הבימה

יום ה' 13.7, "אותלו" ב"ר ח.פ.מ. מוצ"ש 15.7, "אותלו" ת"א מוצ"ש 15.7, "העירה שלנו" ת"א כפר ויתקין יום א' 16.7, "האם" לפועלים, ת"א יום ב' 17.7, "אותלו" ת"א יום ג' 18.7, "בני ערובה" (מונסרה), כפר יחזקאל יום ד' 19.7, "חלום ליל קיץ", ת"א יום ה' 19.7, "בני ערובה" ת"א כפר יהושע התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30

אהל

תיאטרון פיעלי ישראל

יום ה' 13.7 אינקובטור על הסלע ירושלים ב-9 "ציון" מוצ"ש 15.7 אינקובטור על הסלע תל-אביב יום ב' 17.7, "מעשה כחיט", ת"א יום ג' 18.7, "הקמצן" תל-אביב יום ד' 19.7, "הקמצן" הצגה יומית ב-3.30 אח"צ תל-אביב התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30 בערב

האופרה הישראלית

תל אביב בית, "הכימה" יום שלישי 18.7, ב-8.30 ל ב ז ה ם בהשתתפות: אדים דה-פיליפ (מימו) א. ויקומירסקי, מ. בן-מנחם, חנה זמיר, ר. שטיין ועוד.

היפה ה' 17.7, "ארמון" יום חמישי 20.7, בשעה 9 פ פ ר י ה ז פ מ ז המנצח: מ. גודינקין כרטיסים: תל-אביב: ביילין, אלבני 67, טל 5018 חיפה: גינצבורג, הרצל 25, טל 3621

תיאטרון לי-לה-לו

במוצ"ש 15.7 וביום ג' 18.7 בשעה 9 בערב באולם "אח"ש" רחוב בלפור 2 הצגות מיוחדות בהשתתפות המורה-הפזמונאי הידוע האורח ליאו פולד בתכניתו החדשה בלויית תזמורת ג'ז מוגדלת. כרטיסים להשיג: אך ורק במשרד מ. ולין, רחוב בני-יהודה 1, בשעה 1-9 לפנה"צ; בשעה 7-3 אח"צ ובערב ההצגה בקופת "אהל-שם".

תיאטרון קאנרי

יום ה' 13.7, "הילולת רפאים" קית מוצקין מוצאי-שבת 15.7, "הילולת רפאים" תל-אביב יום א' 16.7, "מאז גן עדן", ת"א יום ב' 17.7, "הילולת רפאים" ת"א יום שלישי 18.7, ויום חמישי 20.7 הצגות בכורה "ר ב י ז ו ר" מאת ג. ה. גוגול ההצגה: י. פ. שרוף יום ד' 19.7, "הילולת רפאים", ת"א

התאפא

בעני המינסטר יום ה' 13.7 גבעתיים מוצ"ש 15.7 תל-אביב יום ג' 18.7 תל-אביב יום ד' 19.7 פתח-תקוה יום ה' 20.7 חדרה כרטיסים להצגות בת"א להשיג אך ורק בקופת בית העם בכל יום משעה 9 עד 12 לפנה"צ ומשעה 4 עד 6 אח"צ. ביום ההצגה משעה 4 עד התחלת ההצגה. ביום שני משעה 9 עד 1 אח"צ.

תיאטרון
משחת השמכון ללא סכונ לנשים עדינות

ביציאפון
משחת השמכון ללא סכונ ונצל סגונת חמכון מחלקים ביו זוכ

התחרות
400.- לי במזומנים כשי לימי-ההולדת פרטים אצל הסכקים

תיא

התזמורת

קונצרט מיוחדים

המנצח האורח: דיין דיקסון, הסוליסטית האורחת: ויויאן ריבקין רמת-גן, יום חמישי, 13.7, "אמפי ת אטרון", ב-8.30 בערב רחובות, יום שלישי 18.7, "בית העם", ב-8.30 בערב ירושלים, יום רביעי 19.7, "אדיסון", בשעה 9 בערב.

קונצרט מיוחד

המנצח האורח: דיין דיקסון הסוליסטית: רייז לב (פסנתר) רמת-גן, יום ראשון 16.7, "אמפיתר אטרון", בשעה 8.30 בתכנית: ובר, ציקובסקי, בטהובן.

מכירת הכרטיסים:

תל-אביב, במשרד התזמורת, אלבני 56, 11-2, 4-6 ירושלים, במשרד כהנא, רחובות, בפלתורס, רמת-גן, בימ"ס "תרבות", ביאליק 49.

קולנוע

תל-אביב

אופיר — כשהאשה מושלת (3) (בצבעים טבעיים) איריזן — ברית הפעמונים אסתר — אינצידנט על הגבול מגדלור — האושר היה כה קרוב (2) חיפה אורה — קובלוקה ארמון — Blanche Fury

דיין דיקסון האשה היא יהודיה.

רושם על הקהל הרחב) מקדיש דיקסון את כל זמנו לניצוח, איננו מגנן בעצמו בפני קהל וכן השאיר את מלאכת הי קומפוזיציה — למחברים.

בפריו לפני שבוע, בדרכו לארץ, ערך דיקסון קונצרט שכולו יצירות מחברים כושים. כפי הנראה היתה כונתו לערוך קונצרט דומה גם אצל לנו, אך משום מה הטילו עליו כאן לנצח על יצירות שאותן משמיעים אצל לנו בכל הזדמנות, ספק כדי לספק את אוהדי המוסיקה המזדקנים (בעיקר ממע" רב אירובה) ובעיקר כדי להתחמק מע" בודת התזמורת (גם חברי התזמורת סובלים מהחום וזמנם "יקר"; שאלה רק באינו מדה מוצדק הדבר לאור התור בה המוטלת על מוסד אמנותי זה כלפי הקהל הצמא למוסיקה חדישה).

יחד עם דיקסון באה לארץ אשתו, ויויאן ריבקין, כסתרנית, שתשמיע לנו קונצרט, שנוגן אצלנו לא אחת ולא שנים. בפריו, ולפני כן בניו יורק, ניגנה ויויאן ריבקין, עם בעלה שלוהה אותה עם התזמורת, את הקונצרט לגרשוין ולדברי המבקריו שם עבר הקונצרט בהצלחה רבה, אולם שבילנו שמרה קונצרטו למוצרט...

עולמו זה הקטן

ילדה קטנה מתפללת: "רבונו של עולם, שמור על אבא, ושמור על אמא, ושמור על סבא וסבתא, ובעקר שמור על עצמך, כיון שבלעדך כולנו אבוי דיים."

שושנה קורציק, תל אביב.

יוסי אוסף בולים. מכולי העופות החדשים הדביק באלבום זוגות זוגות. שאלוהו מדוע, ואמר: אני רוצה שיהיו לי גם זכרים וגם נקבות.

שלמה גיפשמין, ראשון לציון.

משלחת של תרנגולות ביקרה בימים אלה בקריה וביקשה התרי יציאה ל תרנגולות הרצות לבקר אצל קרוביהן שבשט"י.

שרה פריד, תל אביב.

איש אחד שישב בבית קפה קם ממקומו והלך לכמה דקות. כשחזר מצא איש אחר יושב במקומו. "סלח לי", אמר החוזר, "זה מקימי". מקומך, מה? אמר היושב. "הוכחות יש לך?" "כן", השיב החוזר, "בלכתי הנחתי במקומי את עוגת הקרם שלי".

יעקב חיימוביץ, ת"א

נערה א': "את יודעת, הייתי יכולה לקבל את הפרס בתחרות היופי". נערה ב': באמת? ובכן מדוע לא קיבלת?"

נערה א': "כי היו שם יפות ממני". שרה שטינמן, חיפה.

אמא: "שוב פצע בראשך אלי?" אלי: "לא כלום, אמא. רק חוסר זכרון".

אמא: "ומה שכחת הפעם?" אלי: "כשישבת על בטנו של דני, שכחתי להחזיק ברגליו".

יצחק בכרך, בני ברק.

המורה צוה על התלמידים לכתוב סדרה של חיבורים על הנושאים דה, אצילות, אהבה ומסתורין. כל התלמידים הביאו עמודים רבים. רק מוסקה הביא גליון אחד, ועליו המלים: "אלוהים, (דת) אמרה הרזונה (אצילות), "שוב אני הרה (אהבה), ואנני יודעת למי" (מסתורין).

אריהו שמיר, תל אביב.

והרי בדיחותי של העורך: את הבדיחה בדבר היבוב הצנוע, האוכל פסולת ומטיל נקודות, שלחו רק שבעה, אבל אנחנו מסתפקים בזה. לעומת זאת את הבדיחה על עדי רת ישראל לקוריאה, שתהיה תקליטי הזמר "הי, דרומה", שלחו אחד עשר. יש לנו הרושם כי גם זה מספיק. לשיא הגיעה בדיחה בדבר אשה הטופחת על שכמו של נהג האוטובוס ושואלת אם זה רחוב הרצל, והוא עונה "לא. זאת כת"פ". עד עתה 23.

חלבן א': "שמעת? 60% מ- החלב נגוע בחיידקי שחפת".

חלבן ב': "ואיזה אידיוט נתן 60% חלב?"

משה קליין, נתניה.

"מדוע זה כה רבות החתונות בזמן האחרון?"

"ברור. הבנות רוצות להפטר מגיס".

"טוב. זה פתרון לבנות. אבל מה ביחס לבנים?"

י. ברכה.

בפרט של לירה אחת זוכה בעל הבי דיחה הנדפסת ראשונה במדור. בדיחות יש לשלוח לת. ד. 136, ת"א.

אווה גארדנר וגריגורי פק הנטיקה אינה חלק מן המשחק?

דלמר דייביס) והתסריט (מאת הארי קורניל) למטה מבינונים.

"מכתב מוריד אלמוני" (א) ה"ב) מהדורה חדשה (בלוית מוסיקה) של סרטו הנודע של ארנסט לוביץ': "החנות מעבר לפינה": עובדת בחנות מוסיקאלית בשיקאגו של שנת 1906 (גידי גאלאנד) מתכתבת בעילום שם עם מנהל החנות - מבלי שאיש מהם ידע את זהות הכותב. סרט מוסיקאלי בינוני, עלילה דלילה ומגנינות עתיקות. באסטר קיטון הנודע חוזר אל הבד, אולם הוא עלוב מאד בגלל החומר הנרוע הניתן לו בסרט.

"והאושר היה כה קרוב" (אה"ב) סרט רווי סנטימנטליות על גנרל אנגלי זקן, טייס צעיר פצוע ונהגת אמר בולנס, על עברם ועתידם.

"הגיל המפוכח" (בריטניה) קיר מדיה קלילה ומשעשעת למדי, על עורך דין אנגלי מפורסם (רוג'ר "קולונל בלימפ" ליבס), ומשפתחו, הכוללת את אשתו השניה (מירנה לוי), בתו (פגי קאמינס) וארושה של האחרונה (ריצ'ארד גריין).

"קארנני הזק" (אה"ב) עשרות מוסיקאים מופיעים, מנגנים ומסתלקים בסרט שערכו הקולנועי: אפס.

"הקוביוסטוס" (אה"ב) סרטו ה- אחרון של רוברט סיודמאק אינו מן המוצלחים ביותר: הוא אינו משכנע, למרות התפאורות והתלבושות, כמו הספור שעליו הוא מבוסס (מאת דוס' טויבסקי). פדיה, סופר, מתאהב בפאר לינה אוסטרובסקי, שאביה עומד למכור אותה כדי לשלם את הפסדיו במשחק. פדיה מנכה את מולו שלו כדי לזכות בכסף ולפרות אותה. כיון שהתחיל, שוב קשה לו להגמל מן המשחק. הסוף הוא טוב, כמובין... משחקים: אוה גארדנר וגריגורי פק. משחקו של האני רון, כפדיה, חזק ביותר.

"שלטון הדמים" (אה"ב) אורסון וולס הוא ציאורה בורגיה, העריץ ה- איטלקי מימי הריניססו בסרט-הרפת- קאות טפשי מהול אידיאלוגיה טפ- שית שבועתיים. אחרים בטרנאגיקומדיה זאת הם טירון פואר, וואנה הנדריקס ופליקס ("פולוניוס") איילמר.

מכתב לשלוש נשים

הוליבור הצטיינה מאז ומעולם כי קומדיה. לה אנו חייבים את הקומדיה האקרובטית של צ'פלין, הארולד לוי, באסטר קיטון, לורל והארדי ועוד רבים רבים אחרים. לה עלינו להודות על הסאטירה הנוקבת אך טובת הלב של לוביץ', על הסאטירות המצוינות על הכפר האמריקאי (רשימותיה של או- מנת).

החיים האמריקאים שמשו מאז ו- מתמיד נושא לסאטירות מצוינות. המ- סורת של "באביט" מצאה את המשכה בהוליבור.

מכתב לשלוש נשים הוא סא- טירה רצינית על חיי הנשואין באמריקה. שלוש נשים נשואות ומאושרות כביכול מקבלות מכתב אחד, מאשה רביעית, הפתיינית הגדולה של העיר, ובו מר- דיעה היא להן כי אחד משלושת ה- בעלים עובד את אשתו ובורח אתה. אולם מי מן השלושה? זאת לא מצויין במכתב.

וכל אחת משלושת הנשים שואלת את עצמה אם לא עשתה משהו שהיה עלול להרחיק ממנה את בעלה. הסרט הוא, איפוא, סדרה של שלוש חזרות- העבר, שלוש אפיוזות. גיין קריין טובה כאשר-הילה טפסונת, אן סותרן היא אשה-עובדת אמריקאית טיפוסית, כתבנית של תסכיתי רדיו ולנידה דארנל

גיין קרי ופראנק פינאטרה פראנקי מיטט לשרי

היא גפלאה כזבנית עניה המחליטה ל- הנשא למנהלה ויהי מה. אולם התגלית הגדולה של הסרט הוא פול דוגלאס, כמנהל החנות ("העיר לם הזה" 622). לשמוע אותו אומר, לאחר שליגדה דארנל סרבה להניח לו לגעת בה אלא אם יבטיח לה לשאת אותה לאשה: "נו טוב, אני אתחן אתך" זוהי חוויה נדירה. לפנינו שחקן מצויין.

את הסרט חיבר וביים יוסף מנ- קייביץ ("בית הזרים") והוא קיבל עבור עבודתו את פרס האוסקר. הפרס ניתן, לדעתנו, שלא בצדק, אולם אין זאת אומרת שאין בימיו נקי, ובמקומות אחרים אף מבריק.

את הסרט חיבר וביים יוסף מנ- קייביץ ("בית הזרים") והוא קיבל עבור עבודתו את פרס האוסקר. הפרס ניתן, לדעתנו, שלא בצדק, אולם אין זאת אומרת שאין בימיו נקי, ובמקומות אחרים אף מבריק.

סרטי השבוע

נשיקה בין ערביים (אה"ב) - קומדיה המצטיינת בספשוות. פנ- תרן בעלישם עולמי (דויד גייבן בתפ- קיד שאינו הולם אותו) מתאהב במודל של צלם (גיין ווימאן); הבימוי (של

בחבלי האהבה

הוליבור יודע להתבדח על חשבון עצמה; לעתים גורמת מעלה זו ש- נסלח לה על הבל בו היא מלעיטה אותו כל ימות השנה. ב"בחבלי האהבה" -

שר גלוי-לב

משרד החינוך הוזה מטרה להת- קפות רבות. רבים מהמתקפים אולי לא התחשבו דים בקשיי המשרד נוכח הצרכים הרבים והאפשרויות המצומצמות. אבל היו גם התקפות אישיות על שר החינוך, כאלו נוטה מר זלמן שזר, בגלל חינוכו והתנאים בהם גדל הוא עצמו, לטעות בצרכי הזמן והמ- קום. ולפחות להלכה נחשב כל שר אחראי לכל פעולות משרדו, אם כי מנגנון מסופף זה קשה לומר שהוא נתון למרות אחידה.

והנה יש לנו עתה ספר, כוכבי בוקר (הוצאת עם עובד, 750 פרוטה), שהוא זכרונות ילדותו של שר החינוך. כל המכירים את מר שזר מנאומיו רבי הקישוט והפאתוס יופתעו למצא כי ספר זה כתוב בפשטות עדינה, והקורא לא ימצא כל קושי להבנת הדברים. מלבד ריחוקם.

הקורא התכוון להציב בספר זה מצבת זכרון לעיירתו שהושמדה עם הכיבוש הנאצי. העיירה היא אחת מי אותן הנקודות המרובות המצויות במפה מיוחדת באטלס של זיבוטנסקי, "רי כוזי היהודים באירופה המזרחית", ש נמחקו ואינן מצויה היתה ב"ליטא" היהודית, במסבי העיר מינסק, סביבה של תורה ותרבות יהודית גבוהה. אבל הספר איננו רק יד לדבר שאבד. כי אותה עיירה שנמחקה נתנה אותה במקומות אחרים אשר אליהם היגרו בניה, ומה לנו השפעה חזקה יותר מאשר כוון החינוך במדינה, והוא נתון בידי הניכה של אותה עיירה, הנושא את זכרונותיה.

הספר מחולק לנושאים. (יש בו גם חלק שני, קטן יותר, הכולל מאמרים על כמה מקומות בארצנו, אלא שאין הוא ענין לכאן). רוצים אתם לדעת מאין חיבתו של שר החינוך לספרים? מספרייתו של אביו, ולא ספרים סתם, אלא לספרי רומ"ל מסוימים, ובמקצת לספריה של הספרות היהודית משנות התשעים. נוף, התמצאות פוליטית, נר אם ונאם. על האחרון כדאי להתעכב. מאחר שמר שזר ידוע כנואם. יסוד נאומיו הוא כנראה באותו "המגיד ממינסק", וכמותו, שהיו מעוררים את העם לבכיה. מורים, חינוך, מחלוקת (יסוד המפלגות בישראל), הגנה, ועידה מפלגתית, עבודה צבורית, — הכול נתון לנו מן שזר בגילוי לב נעים וחריף.

עוד מכבר שמענו על הקשר בין המשוררת רחל ובין המחבר. ויש בספר זכרונות המגלים טפח מיחסים אלה ואלה וראי יענינו את קוראי שירת רחל (שהם רבים מאד כיום) ומעריצי זכרה.

ועתה אין לנו אלא לראות: באיזו מדה מוצקות ההתקפות כנגד שר ה- חינוך? באיזו מדה בעית החינוך היא אוניברסלית ובאיזו מדה כפופה לזמן ולמקום? במה עלול מר שזר לשגות, ובמה חייב הוא לטעות או להשיג?

הוא עצמו עוזר לנו הרבה להשיב על שאלות אלה. דרך אנכי, אם יביא מחר תלמיד חיבור למורה, ובו "התחלקנו על המדרכה", או "לא העיון להפריע", או "ברביעי בחודש", יוכל התלמיד להסתמך על שר החינוך עצמו. יש בספר כמה מקומות מרושלים כאלה, ומן הראוי יהיה לחקנם במהרה ה- באה.

קלאסיקה קצועה

כבר נשמעו כמה דברי תרעומת על אותם המו"לים המוציאים ספרים קלאסיים מקצועיים. הטענות נגד: ספר שנעשה קלאסי נבחר מתוך מאות ספרים בני דורו שנשתכחו, כי אין טעם לזכרם. משום

כך כל ספר קלאסי הוא עצמו תמצית של דור. נוסף לזה, מי הוא שיבוא ויקצץ במה שאישרו הרבים? ומי לנו יערוב כי עם הקיצוץ לא יאבד הספר הרבה מערכו?

הטענות בעד: בין תקופת היכתבו של הספר הקלאסי ובין ימינו עברו שנים, שנים רבות. אין טעם דורנו דומה לטעם אותו דור אשר בו חי המחבר. הרבה מהכתוב בספר כבר אבד ערכו. ספרות לא תמיד כתובה היא לדורות, ואין קו מפריד בין מה שכתב המחבר לדורו ובין מה שכתב לדורות (כי הוא עצמו לא הבחין בכך). ההצדקה החשובה ביותר לקיצוץ היא טכנית. אין ניר, הבחירה היא איפוא, בין ספרים רבים ומקוצצים ובין מעטים ושלמים. יש גם תקדימים. לא נגע בספרי התנ"כ, שהם ברובם קיצוצי ספרים קדומים להם. אבל הנה "דון קישוט" בתרגום ביאליק הוא קיצוץ (במקרה זה היתה הבחירה קלה, כי ביאליק הוציא את סיפורי המעשיות שאינם לגוף הענין).

זדמן שזר פשטות עדינה.

הספר אנה קארנינה (ספרי לפיד, 400 פרוטה) הוא נוסחה מקוצרת של הרומאן, בתרגום חדש. על התרגום קשה לנו לשפוט, כי אין אנו יודעים אם ליחס את שיבושי הלשון למתרגם או למדפיס. אבל הנוסח נשאר לפחות רומאן שלם. על המיסטיציזם של לוויין ויתרנו ברצונו. הקיצוץ נעשה בשטה: הוצאו רק פרקים שלמים, כך שנשאר מבוחר פרקים מתוך הרומאן המלא.

עבודת-בוק

לואיס קארדוסה-איראגון (כיום ציר גואטמאלה בפאריס) שהה ששה חרי- שים ברוסיה וכתב ספר. יש העושים זאת אחרי שהייה קצרה יותר.

מה שמענין ביחס למשטר הקומו- ניסטי הוא שהוא פועל. אנו, המכירים משטר זה רק מן השמועה, תוהים ל- פעמים איך חיים שם בני אדם, מה הוא בכלל משטר קומוניסטי זה?

הספר "רוסיה — חזון העתיד" (תרגום ש. שמואלביץ, הוצאת אחיאסף), איננו מלמד הרבה, כי תחת למסור עובדות עוסק המחבר בויכוחים עם מתנגדי המשטר הקומוניסטי, שהוא עצמו אוהד אותו.

וכך נחסף המחבר לאותה נטיה שהוא עצמו מוקיע: ויכוח על דבר שלקורא עצמו לא הוברר.

וכך, מי שרוצה לעמוד על שיטה המשטר הקומוניסטי מתוך הפראקטיקה של האיחוד הסובייטי, חייב לחזור אל ספרם של סידיני וביאטריס וב, שאם כי התישן עדין לא נמצא לו תחליף.

היש דמיון
בינך וביו
רונרטיילר

Robert Taylor

הכוכב הסימפטי של מ. ג. מ. אם כן, השמפו "שלך" הוא משחת שמפו נקה, המרחיק קש- קשים, מחזק את עור-הראש ושרשי- השערות ונותן בוק לשערות. אין אמצעי טוב יותר לטיפול בשערות כבר מאשר

משחת שמפו

ובשביל שערות יבשות: נקה חלמון שמפו. נא להחזיר את השופרת הריקה בזמן קנית חדשה.

המפיצים: חברת נורית בע"מ.

כרכים

של
"העולם הזה"
מהשנים הקודמות

להשיג אצל ד. טופל ובניו תל-אביב, אחד העם 24, טל. 5673

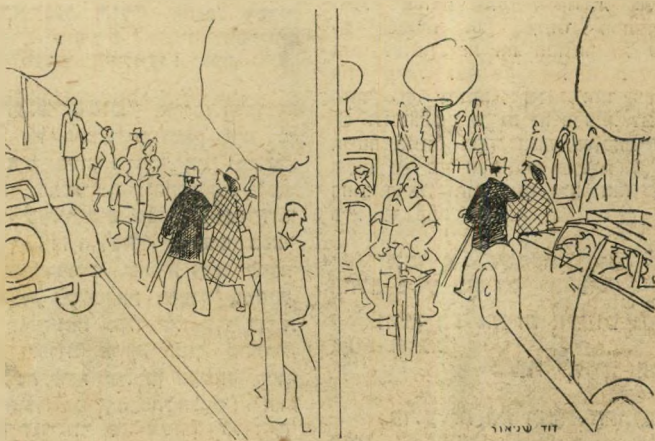
משטרת ישראל

המפקה על התעבורה

להולכים ברגל

עשה

אל תעשה

לה במודרכה

אל תלך בפביש

המקום הועמד לרשותנו ע"י: חב' פלטרנספורט בע"מ, תל אביב

הכדור הוא עגול...

קבוצת "מכבי" תל-אביב, ש"חוצי פתח" ביוגוסלביה עברה כל גבול, נאלצה להכניע בתחילת השבוע במשחק הרביעי, מסובוציה, בשיעור 2:1 ל קבוצת "ספרטק" המקומית. לקהל חורבני הכדורגל בישראל - ולאודי "מכבי" במיוחד - היתה זו בבחינה "אכזבה" גדולה. אבל בספורט אין נסים ועל כן גם גדולי האופטימיסטים שבינינו לא יכלו לצפות למצב אחר. כשאלוף ישראל יצא ליוגוסלביה על מנת להתמודד עם ביד משחקים, תוך פחות משלושה שבועות, לא האמין מי איש כי בחורינו יחזיקו מעמד. יתר-על-כן: סבורים היינו כי הם יוכו שוק על ירך, ובסתר לבנו "הסתפקנו" בצחוק מקרי או בתיקו בודד בעיר זו או אחרת.

ההפסד שאחר לבוא

אך המציאות טפחה על פנינו והי תוצאות האשונות שהגיעו מארצו של טיטו אף הדהימו אותנו לא במעט. בא נצחון ראשון (2:0) ושני (1:0) ותיקו (1:1) ו... אכן, היה בכך משהו בלתי-רגיל בהופעותינו בשדה-הכדורגל הבינלאומי ואם גם שאפנו בכל מאודנו - בצוחא עם אלפי החובבים - כי מצב זה ימשך עד לקץ המסע, הרי מצד שני לא השלינו את עצמנו אף לרגע. במדינת-כדורגל חזקה כיוגוסלביה מן הנמנע שקבוצה ישראלית, ולי גם המעולה ביותר, תזכה בכל משחקיה. מן הנמנע, ש-19 כדורגלנים יתמודדו מדי יומיים-שלושה בעיר אחרת - וי ניצחו.

משום כך לא בא ההפסד ביום א' שעבר כהפתעה. הוא היה בלתי-נמנע, ואם נפלה כאן הפתעה כלשהי, הרי זה בעובדה כי ההפסד הראשון בא רק במשחק הרביעי, ולא קודם לכן. המברקים שהגיעו מסובוציה וסיפרו על שער "מגבול" ושיפוט חדי-צדדי, נראים בעינינו מיותרים לחלוטין, כי הפסד או שנים אין בכוחם לטשטש עוד כמלוא נימה את הרושם הרב שי השאירו המכבים ברחבי יוגוסלביה.

צרפת או שווייץ?

היום (יום ה') אחה"צ התקיים בעיר סאבאטי הופעתם הששית של המכבים ביוגוסלביה, ואילו ביום א' הבא יגיע המסע לקיצו במשחק-הפרודה בזאגרב, ששתים מקבוצותיה - "די נמו" ו"לוקומוטיב" - הן החזקות ביותר במדינה. כאן יתקלו המכבים כי אגוז קשה לפיצוח, ואין להניח כי יעלה ברגליהם לפצחו. לתוצאות המשחקים האחרונים נר-

דעת חשיבות רבה לגבי - המשך המסע ביבשת אירופה. המו"מ המתנהל כיום עם קבוצות צרפתיות ושוייצריות טרם נשא פרי, אך באם יסתיים בחיוב, תהיה זו הזדמנות נדירה להתמודד עם שתי מדינות "זרות" לנו, שיש ללמוד מהן כהנה וכהנה, ולא רק בכדורגל.

הקפריסאים היו ותרנים

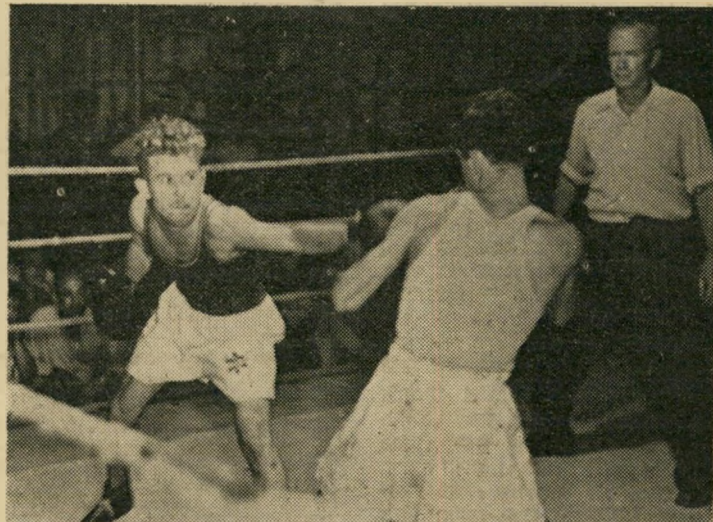
כדורגלנינו גמרו כנראה אומר לנצל את פגרת-הקיץ, בכל החזיתות, ובעוד קבוצת "מכבי" תל-אביב מסירת ברח" כי יוגוסלביה, "קפצה" אלינו מן האי השכן קבוצת "א.פ.א." מלרנקה, כש" כאמתחתה גביע קפריסין ומקום שני בטבלת-הליגה.

הקפריסאים אינם פנים חדשות בארצנו וכבר היו לקבוצתינו הזדמנויות למככר להתמודד עמם על מגרשי

לרנקה היו זכאים הפעם לנצחון, ואל מלא איבדו את עשתונותיהם ברגעים מסויימים במחצית השניה -- לא מן הנמנע כי היו אף זוכים במשחק. בתשע הדקות הראשונות השיגו האורחים יתרון של 2:0 ואין ספק כי בקורטוב של מזל יכלו ללכוד במחצית הראשונה לפחות שניים-שלושה שערים נוספים, באשר שליטתם בשדה היתה מיחלטת (על כך יעיד גם יחס-הקרנות 0:6). משחקם הבהיר של הקפריסאים, שנשען בעיקרו על הבלם טא" קיס בהגנה והמרכזי חימונאידס בהתקפה, לא הביא אמנם לידי גילויים טכניים, אך היה יעיל למדי והתנהל בקצב מזורז שהטיל אנדרלמוסיה בהגנת החוינות, אבל מהלכה למעשה ארוכה היא הדרך וכך קרה ה"נס" שהמחצית נסתיימה בהפרש שני שערים בלבד.

נגזג שהתהפך

התלהבותם של שחקני "א.פ.א." הל'

התל-אביבי פיפקו (שמאל) גובר על אבנברא האגרופיס זקוקים לליטוש

כה ונצטננה במידה ניכרת לאחר ההפסקה, כשקבוצת "הפועל" ערכה ניפוי בשורותיה והחלה משיבה מלחמה ש"ע" רה. מצב הדברים נשתנה ברגעים מע"טים תכלית שינוי, ומקץ 17 דקה בלבד הועמד המאזן על 2:2, כתוצאה מ"התערבותם" הישירה של המקשר הימני לדרמן והחלוץ המרכזי סימון. מחצית השעה האחרונה היתה סוערת למדי והקימה לא פעם את הקהל על רגליו, אבל עשרת החלוצים גילו אולת רגל והתוצאה נשארה ללא שינוי.

לאנשי "הפועל" חיפה היה זה בס"י כיום של דבר הישג גדול ואף הקפ'

הכדורגל, כשרגלנו ברוב המקרים על העליונה. סבורים היינו כי כך יהיה גם הפעם, אלא שהופעת-הכבודה נגד "הפועל" חיפה העמידתנו על טעותנו, ומקץ 90 דקות נפרדו 22 השחקנים המיוועים בתיקו - 2:2.

נצחון שנשמט

מי שלא נכה במשחק הבינלאומי בשבת שעברה בחיפה (וזה כולל את הישוב כולו, פרט ל-2000 אוהדים מוש"בעים) יתקשה, כמובן, להסיק מסקנות של ממש מתוצאותיו. אבל אנו נחטא לאמת, אם לא נציין כאן, כי שחקני

ריסאים לא הצטערו, כנראה, ביותר על התיקו. די היה להעניף מבט בפני מני הלה של "א.פ.א." כדי להיווכח כי הוא שבע-צדון.

ומדוע לא בתל-אביב?

בהזדמנות זו יורשה לנו לעורר שאלה קטנה: מארגני מסעה של "א.פ.א." קבעו משחק שני בתחתית-הקנה ומשחק שלישי ואחרון שוב בחיפה, בשבת הקרובה. מדוע לא נכללה גם תל-אביב בתכנית הופעותיהם של שח' קני לרנקה?

אם המדובר בהכנסות, הרי ידוע כי בתל-אביב ימצאו תמיד לפחות 5000 "מטורפים" הנכונים לשלם בכל עת במיטב כספם, כדי לראות 11 כדורגלנים אורחים, ואפילו מקפריסין, הישנה, איפוא, סיבה אחרת לחלוקת המשחקים? רצוי היה להביאה לידיעת הקהל.

ההתחלה היתה קשה

אין זה בבחינת טוד, שענפי-ספורט מסויימים אצלנו לא קנו להם נחלה בקרב האגודות השונות. אם "הפועל" מטפה, דרך משל, היאבקות וחתימה, הרי מאידך אין לו כל "שייכות" להוקי, טניס או סוף, שהם ענפים מכביים טהורים. זוהי חלוקת-תפקידים שאין לערער עליה.

עד לפני ימים מספר סבורים היינו, כי ל"מכבי" אין כיום, "דריסת-רגל" בוירת-האגרוף, אבל בליל-שבת החולף הועמדנו על טעותנו: ביומה משוחפת נערכה לאחר הפוגה ארוכה פגישת מת-אגרפי "מכבי" תל-אביב וחיפה, שהר כיחה כי קיים הרצון להחזיר את העי טרה לישנה.

צעירים בעריעתור

שורות מתאגרפי "מכבי" דללו בש"נים האחרונות ואין למצוא כיום "כור כבים" מסוגם של בלאו, מיקי, בגד ורבים אחרים, שעמדו בשעתם בהצלחה בזירה מול מצרים, ערבים, ארמנים, אנגלים, אוסטרלים וכיוצא בהם. הצעיר רים הממלאים כיום את מקום הות"י קים צעדן זה עתה את צעדיהם הראי שונים בזירה ולרבים מהם היתה זו הופעת-כבודת. מסיבה זו אין לדבר, כמובן, על איגרוף מושלם, אך "החור מר הגלמי" הנמצא כיום ברשות שני סניפי ה"מכבי" מבטיח יכולת רבה לאחר ליטוש סופי.

7 הקרבות שנערכו בפני קהל רב באולם קולנוע "עינדור" בחיפה לא הביא יתרון מוחלט אף לאחת משתי הקבוצות, ואם כי התל-אביביים הר בילו בתחילה ב-6:0, נאלצו להסתפק בסופו של מאבק בנצחון פעוט של 6:8.

כאמור, היתה זו התחלה. אנו מצפים עתה להמשך. כי התחלה ללא המשך - כמוה ככרכה לבטלה.

סימון, המרכזי של "הפועל", נכדם ע"י ההגנה הקפריסאית... ותמאחר מפסיד.

שוערה של "א.פ.א." חודף כדור מראשו של כדוראב... כל הקודם זוכה...

— מדוע אינך חובשת את הפצע שלך?
— איני יכולה, אדוני הרופא — אני שובתת!

המקום כולו; 248) — קול זמר של גבר; 249) — כפר מדרום לראש"צ; 250) — מטבע אילקי; 252) — תולעת האוכלת צמר; 255) — זמר; 256) — התיאטרון המסתכסך; 263) — לעשות מר; 265) — כובש הארץ; 270) — עליו נשען הצולע; 271) — אד; 272) — מיניסטר; 273) — לא כשר; 274) — מלך הפרחים; 275) — ידיעה רבה; 276) — משקף הצמחים בקיץ; 277) — רויח; 279) — זאת אומרת; 280) — תו; 282) — שמונה עשרה; 284) — בתוכו; 285) — יתו; 286) — יטה; 287) — לא בהיר; 289) — פר הביצות; 290) — מאכל מוגלד; 291) — סל לשאת פירות; 292) — אש; 293) — ארח; 294) — אותו הילקים; 295) — העמק בו עמד הירח; 297) — בו יין; 298) — הלב; 300) — פנס; 302) — מה שעור שים כשקורה חרבון; 305) — מסירת ידיעה; 306) — י"ד אדר; 309) — גוף; 310) — בתוכך; 311) — בעלה של שלומציון; 313) — בן מתושלח; 315) — נטיון; 316) — ממנו הרווח; 318) — עדי לחוטם; 319) — הגפנור שהצית להבות; 321) — הבטחה חגיגית; 323) — כוונת סגנה; 324) — נוהג; 326) — חב רת מטוסים ישראלית; 328) — התר אטרון שבכר האזרחי; 330) — מרעי איוב; 332) — חיץ; 344) — רב אור (ומובנו ההפך); 335) — שיח נודף; 336) — הסתפקות במועט; 337) — אמן המפוחית; 338) — מזכיר משרד החוק.

מאונך: 1) — גיאנטי; 2) — בושם לקטורת (מלא); 3) — כלי לשבץ; 5) — בית הבליעה; 6) — דרומה של ישראל; 7) — מחשון; 8) — מין; 10) — שלחן ערוך (הספר); 11) — כלי; רצון; 12) — חריץ המחשה בשדה; 13) — אחד מן הצאן; 15) — יולדת; 16) — רגב עפר; 17) — שמאל דויד לוצאטו; 18) — זמן; 20) — מקום זר; 21) — כטעם הלענה; 23) — אריה; 24) — איה; 26) — הסתדרות נשים ציוניות עולמית; 27) — סוף; 29) — אבוקה; 30) — כנף הבגד; 32) — אבי הטלאים; 33) — חומר גמיש ודביק; 35) — בשלון; 36) — ממנו השקיף משה; 38) — בה תופ רים; 39) — עיר שהיה בה עלג; 41) — כוח עליון; 44) — נבלים; 45) — הבל; 47) — דגל; 48) — איוב; 50) — "הואלינא!"; 51) — בו כתובים; 52) — כעס; 54) — אנרגיה; 55) — דרך; 56) — כלי קוצרים; 58) — ממנו המים; 60) — שארית; 61) — הר של חיפה; 63) — קבוצ ליד קריית ענבים (מלא); 64) — בה נהרג שבוע בן בכרי; 65) — קבוצ בעמק הירדן; 66) — כפר של עולי גרמניה; 67) — מדע הבאקטריות; 68) — משתממים; 70) — טורי זהב (ספר); 71) — שר רי הראשון של ביאליק; 72) — כפר של דתיים; 75) — ארץ התה והארו; 77) — הצלה; 79) — גאווה; 81) — קריקאטוריסט של "העולם הזה"; 83) — ברזל גמיש; 85) — צורה; 86) — עץ לבנוני; 88) — בין הרים; 90) — בית הרכובית; 93) — ראש ממשלת בריטניה; 100) — ארץ הממ שלות המתחלפות; 102) — גורל; 103) — תוצרת בית הדין; 105) — מלאכו הרע של אתלו; 106) — מקום נמוך; 109) — תבואה; 111) — על חזה הכהן

לקראת בחירת מלכת היופי של ישראל ישנת תש"י השבועון "לאשה" הכריז על תחרות לבחירת מלכת היופי של ישראל. ב-31 ביולי יתקיים נשף בו תכריז ועדת הבחירות, המורכבת מאנשי צבור, על המלכה. המפעל זכה להודעה רבה בצרפת. מקום אליו תסע מלכת היופי של ישראל לחודש ימים. לאחר הבין לבחירת "מיס אירופה" יארח את מלכת היופי של ישראל בצרפת, ואף היצע לשתפה בבחירות. למלכת היופי של העולם.

בנשף הבחירות תשתתפה גם מלכת היופי של אירופה, צרפת ומרסיל. שתענה לארץ בלויית נשיא ועדת מלכת היופי של אירופה.

הגדול; 113) — בית הפרות; 114) — שביעות רצון; 117) — גמד; 124) — אדוננו; 125) — בכיה; 127) — בועות על פני המים; 128) — חטיפון בעל סגולות החלמון; 130) — יד; 131) — מראשי הדת הקאתולית; 132) — רוק; 134) — בגלל; 135) — המוליד; 136) — שלהי אלול; 137) — שק עור; 138) — מחיצה בין שדות; 140) — חוסך בומן; 144) — הצד שאין בו שמש; 147) — כלי מיתרים גדול; 148) — חברת אוטובוסים בארץ; 149) — אבי אהוד; 151) — דורון; 152) — יפי; 153) — עיר במואב; 155) — מקשיב; 157) — מה שאכלו אבותינו במדבר; 158) — סוף בלי תחילה; 159) — מה שטוהה העי כביש; 161) — מריבה; 163) — הרוצח הראשון; 164) — צעיר; 167) — זוהר; 168) — נולד וימות; 171) — תשע ואחת; 172) — סלע; 174) — פרחי הגפן; 175) — מתגושש בקרקס; 176) — מלאך; 178) — טיפוס שחיחק צירלי צפלין; 179) — מתמוטט; 180) — צמח בר; 181) — קליפת הענב; 183) — טהור; 184) — קוף; 186) — מה שדרוש למשתתף בהג' רלה; 188) — דברי הימים (ר"ת); 189) — אשר ל...; 191) — זכרוננו לברכה; 193) — מפעל לטובת רעיון; 197) — קריאת כאב; 200) — מול; זל ברגשות; 202) — מתכת לבנה; 204) — מלת בקשה; 205) — אחיו הב' כור של דויד; 206) — מס על תוצרת מקומית; 207) — אחד מארבעה המי נים; 209) — המואביה; 210) — שאלה לזמן; 212) — דוד אסתר; 213) — מיסעה אותנו ברחובות; 214) — שר החינוך; 216) — אשת המן; 218) — נכד; 219) — נסתר; 221) — בעל פרוטק ציה; 222) — אינו זקוק לרופא; 223) — בו נדחקים; 224) — קש קצוץ; 226) — חצי האי שמדרום לנו; 228) — חורבן; 230) — זוית; 231) — כל בעלי החיים; 233) — גבוה; 234) — הפחית; 235) — מראשוני הסוציאליסטים הגרמניים; 236) — בית משור געים; 238) — חיה טורפת; 241) — מכשיר לראות תמונות בשלר; 243) — הגדולה במדינות שה מדמים; 245) — יחידה חשמלית; 246) — מעונות חיילים; 251) — משורר ומפרש התנ"ך; 253) — מנהיג השומי רונים; 254) — פסל (פתח, קמץ) צרפתי; 256) — הארץ שמצפון לסוריה; 257) — קריאה; 258) — נכנס למים; 259) — רחמנא ליצלן; 260) — סיגנון חיקוי לקדמונים; 261) — עני; 262) — הבירה; 263) — בו מניקים רצפה; 264) — אבי סבו של סבו של סבי של דויד; 265) — פרח אדוב; 266) — עליו תולים מעיל; 267) — אשת אברהם; 268) — המוסר עדות; 269) — כובש ירושלים; 278) — אבן קשה וזכה (מלא); 279) — חיה טורפת; 281) — הגדול בנהרות ישראל; 283) — נקב; 284) — מלכה יהודית; 288) — נהר בניוירוק; 293) — לא עבה; 296) — מכות צלופחד; 299) — בהם; 301) — פרי בוסר; 302) — תהלוכה; 303) — סרוב; 304) — קללת הטוראי; 307) — לא שמן; 308) — מדבר בעדו; 310) — תבואה; 318) — אבר מגופו; 313) — עיפה; 314) — חרוץ; 316) — דוברי עברית; 317) — התבואה בשדה; 319) — אבן גדולה; 320) — נמוך; 322) — עשב; 323) — פיף לקישוט לבנים; 325) — סימן; 327) — מדת שש ביצים; 328) — מלת קריאה; 329) — קול חורז; 330) — אנה; 331) — קבוצת פרחים; 332) — כורת ברית; 333) — בת קול.

פתרון תשבץ מספר 25

מאונך: 1) — כנסת; 4) — הדסה; 8) — בררה; 10) — מפתח; 12) — כי; 13) — רחבעם; 16) — ח; 17) — רכב; 19) — פרץ; 20) — שלך; 21) — גם; 23) — חג; 24) — לשכת הגזית; 26) — מס; 27) — נא; 29) — זמן; 31) — עמק; 33) — הגר; 35) — מח; 36) — אביון; 38) — דק; 39) — זלמן; 41) — תרים; 43) — צרות; 44) — מחבל.

מאונך: 1) — כריך; 2) — גר; 3) — סהר; 5) — דמם; 6) — סף; 7) — תחול; 8) — בכרה; 9) — דברי הימים; 11) — חוכך; 14) — חף; 15) — עץ; 18) — בן שמן; 20) — שגיאה; 22) — מכס; 23) — חוץ; 25) — מומז; 28) — קרקס; 30) — מחלק; 31) — עב; 32) — קל; 34) — גדיל; 36) — אני; 37) — נתח; 40) — מר; 42) — רב.

זאלה הזוכים מבין פותרי תשבץ מס' 24

- 1) רות זלצמן, רחוב ירושלים, חדרה — "המור השביעי"
- 2) רות פרוידנהיים, רחוב הירקון 116, תל-אביב — "הרחק ממוסקבה" לאוייב, חלק א' (הוצאת "עם עובד").

כתובת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 136 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי אבנרי / המוילים: אברהם גורדון ושולם כהן / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלופות: צינקר גרפה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

המקום זה שלכם משוגע הוא למד-סיקה.
 המקום עצמו? אולי, יושביו — ודאי. פה הכול מוסיקאליים. אין תינוק צוח אלא מסלסל בקולה. נהגים אינם צופרים אלא בקולות שברים ותרועה, משל הצוצרה היא בידיהם. נואמים אינם שמים לב מה הם מדברים אלא מש-מיעים הם טונים. ובתיאטרון שמי לב כי האינטונאציה חשובה מן הדיק-ציה.

מעלות השחר משמיע הראדיו את רעשו אבל זה אינו רעש סתם. זה רעש מקודש, — מוסיקה, יושבים צעיר רים ומשוחחחים. המספרים הם רכילות? הדוברים הם סרה במסטר? או שמא שוחקים הם כראוי? לא. הם מדברים על מוסיקה.

ואני אומלל, אני. ואם אמרתי אומלל, לל, שרשה לא פאם, כמו שאומרים אצלנו בסאטניאגו-דה-צ'ילה, אני אומלל בגלל ארוסתי, או כמו שאומרים פה אצלכם, בגלל הבחורה שלי.

כי היא כמו כולכם, מטורפת למד-סיקה. ארץ שבה בכל אשר תפנה תמצא עילוי מוסיקאלי, נגן-עולמי-בינתידי, או קומפוזיטור-גאון-יהוה, או סתם ילד-פלא שלומד לדגוג פסנתר או לנסר כנור, בו כל נערה (וכל נערה היא טובה, סמכו עלי: לא חנם עברתי את חצי חייכם).

הארץ). בו כל נערה יודעת מוסיקה: שמות של יצירות, העמדת פנים, כבישת פהוק, ולנדנד לי שאקנה כרטיסים בשר ליש, ארבע וחמש לירות לקונצרט, בארץ כזאת הייתי יכול לחיות לוא רק הני-חו לי.

הנה כי כן, רביתי. משום כך אני אומלל.

ויהי ערב אחד. ערב קיץ. אני רצייתי לקחת את רחל לאיזה מקום אבל היא רצתה מוסיקה. ושם התגלתה חרפתי בכל מערומיה. הכול היו מדברים על מוסיקה, ואני ראשי נתון לדבר אחר. הם מרביצים בטהובן ובראהמס ובר-ליזו וברברהנא ובליק ובלוך ובייקוב-סקי ובאך ובויזה ובוצ'יני וברגסטיין ובוצ'ארט (מדוע שמות כל הקומפוזיטורים מתחילים בבי"ת?) ואני חושב: בובה, בית, בנימ, בנות, בואי! ופתאום שאלת אותי רחל: "אתה מכיר את היצירה הזאת, לא?" ואני עונה מיד: "ודאי. נהדר". ורחל אומרת: "אולי תזכיר לי מי כתב אותה?" ואני עונה: "ודאי. רגע אחד. זה, נו, מה שמי, ברליץ. לא?"

ואז מתברר שיש באמת קומפוזיטור בשם כזה, והוא באמת כתב את היצירה. ואז כולם מתפעלים, ורחל אומרת: "לא ידעתי שאתה כל כך מוסיקאלי". ואני רואה שהסיכויים שלי לחתונה מהירה גוברים.

ומאז גם אני מוסיקאלי. וזה עוד יותר רע.

הזומנתי לסעודה בבית ארוסתי. בראש השולחן יושב, כמוכן, מי שעידי להיות חותני. בחירת לבי ואני יושבים בצד אחד של השולחן, ומולנו יושב אותו שרץ מזוהם: אחיה, חמותי בעתיד נכנסה לרגע למטבח, ואנו עוסי-קים בגמיעת המרק.

חותני-לעתי נזכר בתפקידו כאב,

ספור הפסבוע

מרק אוס' קאי

מאיר אפרה

האמן העולמי ניגן באילת על כף וצלחת. ואני, שעזרתי לאחיה של רחל להיות לאלוף עולמי בשתיית מרק, רק אז נוכחתי כפיית טובה מהי...

והוא מפסיק פתאום, לוטש עיניו בכך זקוניו, ונוהם: "מה זה, יעקב? וכי כך לימתוך לאכול מרק?" כך הת-פוצצה הפצצה תוך דממת הנימוס.

יעקב, צבר חצוף, לא נבהל, וענה: "סליחה, אבא. אין אני יכול לאכול את המרק בצורה הגלותית שלך".

ראיתי שעומד לפרוץ ויכוח אידי-אולוגי, וניסיתי להתערב: "באמת", אמרתי בחיוך, "יעקב לוגם את המרק בצורה מקורית מאד".

פנה אלי האב ובעיניו רצה, ונהם: "אולי תואיל בטובך להסביר לי מה כוונתך?"

לא היתה לי כל כוונה. אימנתי את מוחי לציא כוונה בדברי, עד שאמרתי ברצינות גמורה: "כשיעקב אוכל מרק הוא משמיע סימפונייה מוסיקאלית מושלמת. על דברתי, זה כשרון נדיר".

אותו רגע חורה האם מן המטבח. המשפחה כולה הרהרה בדברי בדממה. אני עצמי כמעט ונשכתי את לשוני. חשבתי: הנה ירצחוני נפשי, או, מה שגרוע מזה: בטל השידוך.

אבל רחל, זו ארוסתי, פצתה גם היא פיה: "לא נכון, יעקב איננו חוזר על אותם התוים תמיד. וגב צובר הוא מסולם לסולם".

הרהרתי בדברי. הייתי צריך לומר משהו. אמרתי: "זה מפני שלא תמיד אוכל הוא אותו מרק. הנעימה משתנה ביחס לשר ולתרכובת המרק".

פצה זה השרץ את פיו ואמר: "הרי זה כמו שער בכפיסיקה".

נתנה בו אמו את עיניה בתרעומת ואמרה: "כשרון מוסיקאלי כמוך מזכר לו שלא יקל ראש. הגיע הזמן שתהיה קצת רציני, יעקב".

ואלי פנתה ואמרה: "הואל נא, אדוני. אנחנו מקשיבים".

לגמתי קצת מרק, כדי להרטיב את גרוני, כוונתי את הטון, ואמרתי כמרצה מעל הקאתרה: "זה כך. כשמגישים לכניו, נאמר, המיצה, והוא מוצץ מן הכף, יוצאת החמישית של בטהובן, לעומת זאת —"

ארוסתי, מששמעה את השם בטר הובן, התעררה פתאום לחיים: "האין זה נכון גם ביחס למרק אטריות?"

שאלה.

"לא, לא", אמרתי מיד. "קרוב לודאי כי בשעת לגימת מרק אטריות ישמיע את הזמר, או סולה מיו' או למעה מתגנבת' או, סערות חשק. זה כתאים יותר לאטריות".

"ומה בדבר מרק תרנגולת?" שאל חותני לעתיד.

"אז, כמוכן, ישמיע את, התקוה", אמרתי בלי היסוס.

לו המלצו מכל מסכן שחונתי נזנדה לו. כל השרים היו בדעה אחת: שיהיה יותר נוח להם אם שרץ זה יצא את הארץ.

והוא נסע לאמריקה. כעבור חדשים הגיעו אלינו קטעי העיתונים הראשונים. כעבור עוד חד-שיים כבר ערך קונצרט בניצוחו של סטוקובסקי. כעבור עוד חדשים כבר היה פה. חזר.

קבלת הפנים בשדה התעופה לוד היתה לא פחות מאשר ליאשה חפץ. המצלמות תקתקו העתונאים פטפטו, במזנון של שדה התעופה הוגשו לו שבע צלחות מרק, ושליח מיוחד של הראדיו לקליט את מנגינותיו העריבות כשהוא לוגם מן הצלחות לסירוגין.

ושם, בשדה התעופה, גם השמיע את הצהרתו המפורסמת: "ישראל אין לה מה להתבייש במרקים ובזבובים שלה".

החזר לקונצרטים שלו היה עד פתח תקוה. נשים התעלפו ובכו. מערכות העיתונים הוצפו מכתבים מאת אנשים שלא זכו בכרטיסים.

"ויצו", אשר לטובתה ערך את הקוני-צרט הראשון שלו, הכינה לו מרק מיוחד, ועליו ניגן את סימפוניית הצע. בערב הקונצרט תפסתי אותו עם שבע בחורות משוגעות למוזיקה.

אבל גולת הכותרת באה עם ביקורו באילת.

מטוס מיוחד היה צריך לשאת את כל כלי המטבח ואת הודים הגדולים אשר בהם מתבשל המרק. כל הארץ, מקלקיליה ועד שפיים, מי ברכב ומי במטוס, הגיעה לשם. ישיבות הכנסת נפסקו כדי לאפשר לצירים את התע-נגו הרוחני. מקומות מיוחדים הוקצו לקורפוס הדיפלומאטי.

ושם, באילת, על במה מיוחדת, לפי-ני ביתו של ראש הממשלה, לבוש בגד ים, אני לא רוצה להרכיב ציונות. אבל משמיע את הסימפונייה הנחמדה ביותר אשר הושמעה באילת מזה ארבעת אל-פים בשנה, סימפוניית המרק. ופתאום, מעבר להרי מואב, עלה הירח.

יעקב הפסיק את שתיית המרק, ניי-גב את שפתיו בשרוול, ואמר: "חב-רה, אני לא רוצה להרכיב ציונות. אבל זה המקום הנחמד ביותר שבו שתייתי מרק בכל ימי חיי".

היתה דממה, דממת קודש, כשפת-אום הריע כל הקהל: "בתיאבון!".

ואחרי זה הלך הכול למישרים. "העולם הזה" הדפיס ראיון מיוחד עם יעקב "שלגו", עם צלחות וכלי-צל-חות. מחייך, בוכה, צוחק, לוגם מרק, הולך ברחוב, יושב באוטובוס, רובץ על המדרכה, נכנס למסעדה, ולוגם מרק.

שרות הראדיו השמיע ראיון מיוחד אשר בו הודיע יעקב כי איבד את אחת הכפות המיוחדות שלו, אשר בעזרתן הוא מנגן, וביקש מכל מי שמצא שיר-איל בסובו להחזיר, ולא יהיה חזיר. או אמרתי לרחל, ארוסתי, "מה בנוגע?"

אמרה לי: "בנוגע למה?". אמרתי לה: "חתונה, רחל, חתונה". אמרה רחל: "אני אתך? שמע, בחור. אתה יודע עם מי אתה מדבר? אני אחותו של יעקב, הנגן העולמי. אלוף העולם בשתיית מרק. הסתלק!"

לזה אני קורא כפיית טובה.

"ואז", אמרתי, "יוכל לנצח על הסימ-פונייה".

"לא, לא", הודעקה האשה, "יעקב שלנו מסוגל לנצח על עצמו. אין הוא זקוק לעזרים. הוא המבצע והוא המ-נצח".

"הוא גם הקומפוזיטור" אמרה ארוסתי.

"רק חבל", אמרתי מתוך הרהורים, "שעוד לא ניגן בקונצרט פומבי. אני חושב שאחרי חינוך מוסיקאלי מת-אים —"

לשמע המלה חינוך קפץ הנער ממ-קומו. "מה, צעק אלי, גם אתה בא אלי עם חינוך. כל היום רק מחנכים ומחנכים. אולי תתנו קצת מנוחה לאיש עיף מגדנ'ע ותנועות נוער וקולנוע וסתם שוויץ?"

"אבל יעקב, פנתה אליו אמו, "הלא אנחנו מתכוונים רק לטובתך".

"יעקב" השמיע האב את רעמו, "אתה תעשה מה שאומרים לך".

"כן", אמרה ארוסתי, "אתה תהיה גאון, ודי. אל תתעקש".

כעבור שבוע כבר השמיע הנער את מבחר יצירתו באוזני טובי המבקרים המוסיקאליים הישראלים. ניבאו לו גדי-לות. הוא התחיל מתלונן. "המקום פה צר", היה אומר. "הקהל המקומי אינו מכיר בגאון מקומי. עלי לנסוע לא-מריקה".

	18	17		16	15	14		13	12		11	10	9		8	7		6	5	4		3	2	1				
30			29		28		27			26		25		24			23		22		21			20	19			
	41			40		39		38			37		36		35			34		33		32			31			
		51			50	49		48			47	46		45				44	43				42					
58						57					56			55		54								53	52			
	61																							60	59			
	73		72		71			70	69	68		67		66			65			64			63		62			
										74															82			
90	89			88	87		86		85		84		83	82		81	80			79	78		77	76		75		
																								91				
	100				99						98			97			96						94		93	92		
							102		101																			
117	116				115		114		113		112		111	110		109	108			107		106		105	104		103	
		123						122					121									120			119		118	
			137	136		135	134	133			132	131			130	129		128	127	126			125			124		
		147		146			145		144				143			142			141		140			139			138	
161		160		159			158		157		156		155	154		153			152		151	150		149			148	
		173		172		171			170				169	168				167	166			165		164		163		162
			180				179			178				177					176				175				174	
		191		190			189		188		187			186	185				184		183		182				181	
			201		200			199			198			197	196				195			194		193			192	
214			213		212	211		210			209			208	207				206			205		204	203		202	
	226				225		224		223			222		221		220		219		218			217		216		215	
			236				235			234				233	232	231				230		229		228		227		
				245			244			243				242	241	240					239		238		237			
251						250						249							248						247		246	
	254																									253	252	
				269		268	267	266		265			264	263		262	261			260		259	258	257		256		255
		275					274					273			272							271					270	
		285			284				283	282						281	280			279				278	277		276	
		294				293			292			291				290					289		288		287		286	
			303				302			301	300			299	298						297		296				295	
			312			311		310		309	308				307	306								305		304		
325	324				323		322	321		320		319				318	317		316					315		314		313
			333				332			331				330			329					328			327			326
				338							337				336												334	

הוראות לפותרים:

הבאורים לפתרון התשבץ בעמוד 18

תלוש עמוד זה, מלא בו את הבאורים ושלה אותו למערכת. (אנו מעצים למלא את התשובות תחילה בעפרון, למען אפשר תיקונים).
 על המעטפה יש לציין — "פתרון תשבץ-ענק".
 לא יתקבלו כל פתרונות אלא על גבי עמוד זה.
 מלא את שמך בכתב ברור:
 השם:

הפרטים:
 בין פתורי התשבץ שימציאו את פתרונותיהם למערכת תוך שבועיים (חותמת דואר עד תאריך 26.7) יוגרלו הפרסים הבאים:
 (1) האנציקלופדיה העברית (כרך א').
 (2) הטור השבועי לנתן אלתרמן (הוצ' "עם עובד").
 (3) הצד השני של המטבע לאורי אבנרי (הוצ' שמעוני).
 (4) הכילותי של תמרוקים.